Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 21 Νοεμβρίου 2026
(OR. en)

15692/26

CO EUR-PREP 33

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Έκτακτη σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (26 και 27 Νοεμβρίου 2026) - Σχέδιο συμπερασμάτων

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες σχέδιο συμπερασμάτων που προετοίμασε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, σε στενή συνεργασία με την Πρόεδρο της Επιτροπής.

I. ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) θα καλύψει την επταετία από το 2028 έως το 2034. Ο προϋπολογισμός θα δώσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στις τρέχουσες και τις μελλοντικές προκλήσεις και να εκπληρώσει τις πολιτικές προτεραιότητές της. Καλύπτει νέες και καθιερωμένες πολιτικές σε μια προσπάθεια να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη ασφάλεια και ευημερία της ΕΕ.
Οι ανάγκες της Ευρώπης είναι πολλές: πρέπει να αναλάβουμε την ευθύνη για την ασφάλειά μας, μεταξύ άλλων με ισχυρότερες αμυντικές δυνατότητες, προστασία των συνόρων και των αξιών μας και διαχείριση της μετανάστευσης. Πρέπει επίσης να ενισχύσουμε την ανταγωνιστικότητά μας και τις προσπάθειές μας για μετάβαση στην καθαρή ενέργεια. Ταυτόχρονα, οι καθιερωμένες πολιτικές που απορρέουν από υποχρεώσεις δυνάμει των Συνθηκών, συμπεριλαμβανομένων της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), εξακολουθούν να έχουν ζωτική σημασία για τις κοινότητες και τους πολίτες μας.
Η δέσμευσή μας όσον αφορά την Ουκρανία βρίσκεται στο επίκεντρο των συνολικών φιλοδοξιών μας, όπως και ο συνεχής ηγετικός μας ρόλος στον τομέα της ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας.

2. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2028-2034 θα έχει την εξής δομή:

   i) Τομέας 1: Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, γεωργία, αγροτική και θαλάσσια ευημερία και ασφάλεια

   ii) Τομέας 2: Ανταγωνιστικότητα, ευημερία και ασφάλεια

   iii) Τομέας 3: Παγκόσμια Ευρώπη

   iv) Τομέας 4: Διοίκηση.

Είναι αναγκαία μια απλούστερη και αποτελεσματικότερη δομή του προϋπολογισμού, ώστε να ανταποκρίνεται αποδοτικά και αποτελεσματικά στη γεωπολιτική και οικονομική αβεβαιότητα των καιρών. Η ταξινόμηση των δαπανών βάσει τεσσάρων Τομέων έχει γίνει με τρόπο ώστε να αντικατοπτρίζει τις πολιτικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να προσφέρει την αναγκαία ευελιξία μεταξύ των κατανεμημένων πόρων. Επιπλέον, η μείωση του αριθμού των προγραμμάτων στοχεύει στην εξασφάλιση συνοχής και στην προώθηση συνεργειών. Το συνολικό πλαίσιο θα αποτυπώνει τις ευρύτερες προσπάθειες απλούστευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναμένεται να οδηγήσει σε μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους, τις διαχειριστικές αρχές και τους ελεγκτικούς φορείς.

3. Προκειμένου να τονωθούν οι επενδύσεις και να μετασχηματιστεί με επιτυχία η ευρωπαϊκή οικονομία, έχει κρίσιμη σημασία να εξορθολογιστούν και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες σχεδιασμού και αδειοδότησης. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει, το πρώτο εξάμηνο του 2027, την ανακοινωθείσα νομοθετική πρόταση που έχει ως στόχο την απόδοση προτεραιότητας και την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για επενδύσεις στους τομείς της απανθρακοποίησης, της ενέργειας, της ψηφιοποίησης, της τεχνητής νοημοσύνης, της άμυνας και της στέγασης, συμπεριλαμβανομένων όσων χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας και τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης.

4. Το ΠΔΠ θα προσφέρει ευκαιρίες για στήριξη όλων των περιφερειών στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών που συνορεύουν με τη Ρωσία, τη Λευκορωσία ή την Ουκρανία ή βρίσκονται στον Εύξεινο Πόντο, με στόχο να ενισχυθούν η εξελισσόμενη αμυντική ετοιμότητα και οι κρίσιμες δυνατότητες, η ετοιμότητα, η ανθεκτικότητα και η ασφάλεια της Ευρώπης, καθώς και να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που αφορούν τις οικονομίες τους, την κοινωνική και εδαφική ανάπτυξη και τη συνδεσιμότητα.

5. Το μέγιστο συνολικό ποσό των δαπανών για την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την περίοδο 2028-2034 ορίζεται σε 1 582 516 εκατ. EUR σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και 1 553 665 εκατ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών. Η κατανομή των ποσών των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων ανά Τομέα περιγράφεται κατωτέρω. Τα ίδια στοιχεία περιέχονται επίσης στον πίνακα του εγγράφου ST 16196/26 στον οποίον εκτίθενται ομοίως και τα ετήσια ανώτατα όρια των πιστώσεων πληρωμών. Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, όλα τα στοιχεία εκφράζονται σε σταθερές τιμές 2025.

6. Θα προβλέπονται αυτόματες ετήσιες τεχνικές προσαρμογές για τον πληθωρισμό με τη χρήση αποπληθωριστή 2 %. Όταν το μέσο ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού κατά την τριετή περίοδο που περιλαμβάνει τα έτη ν-1, ν και ν+1 είναι χαμηλότερο του 1 % ή υψηλότερο του 3 %, η προσαρμογή για το έτος ν+1 θα τροποποιείται κατά 50 % της διαφοράς μεταξύ του μέσου όρου του ποσοστού πληθωρισμού της τριετούς περιόδου και του επιτοκίου αναφοράς 2 %.

7. Το ΠΔΠ θα αναθεωρηθεί σε περίπτωση αναθεώρησης των Συνθηκών, επανένωσης της Κύπρου ή προσχώρησης νέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

8. Η Επιτροπή θα υποβάλλει πρόταση για το ΠΔΠ μετά το 2034 πριν από την 1η Ιουλίου 2032.

9. Αυτά τα συμπεράσματα ισχύουν με την επιφύλαξη του ιδιαίτερου χαρακτήρα της πολιτικής περί ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών, λαμβάνουν δε υπόψη τα συμφέροντα όλων των κρατών μελών στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας, σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Απλούστευση

10. Το ΠΔΠ θα ακολουθήσει μια απλουστευμένη και εξορθολογισμένη δομή με στόχο τη μείωση της ανελαστικότητας και τον περιορισμό της διοικητικής επιβάρυνσης για τις αρχές και τους δικαιούχους. Αυτή η νέα δομή θα πρέπει να μετριάσει τους αλληλεπικαλυπτόμενους στόχους μεταξύ προγραμμάτων και να παράσχει απλουστευμένη πρόσβαση σε ευκαιρίες χρηματοδότησης και δημοσιονομικές πληροφορίες για τους αιτούντες και τους δικαιούχους, εξασφαλίζοντας παράλληλα συνοχή και προωθώντας συνέργειες μεταξύ των προγραμμάτων.

11. Το υπόλοιπο προς εκκαθάριση (reste à liquider – RAL) είναι αναπόφευκτη απόρροια του πολυετούς προγραμματισμού και των διαχωριζόμενων πιστώσεων. Ωστόσο, το RAL αναμένεται να φτάσει τα 317 000 εκατ. EUR (τρέχουσες τιμές) έως το τέλος του δημοσιονομικού πλαισίου της περιόδου 2021-2027, με αποτέλεσμα οι πληρωμές από το τρέχον ΠΔΠ να αποτελούν σημαντικό ποσό των συνολικών πληρωμών κατά τα πρώτα έτη του επόμενου ΠΔΠ. Προκειμένου να εξασφαλιστούν προβλέψιμο επίπεδο και προφίλ καθώς και ομαλή εξέλιξη των πληρωμών, και αύξηση της ικανότητας ανταπόκρισης του προϋπολογισμού της ΕΕ, λαμβάνονται διάφορα μέτρα, όπως: απλούστευση της εκτέλεσης, καθορισμός κατάλληλων ποσοστών προχρηματοδότησης, κανόνες πληρωμής και αποδέσμευσης και έγκαιρη έγκριση της τομεακής νομοθεσίας για το ΠΔΠ 2028-2034.

12. Σε περίπτωση θέσπισης κανόνων ή σχεδίων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης μετά την 30ή Νοεμβρίου 2028, τα ποσά που αντιστοιχούν σε κονδύλια που δεν χρησιμοποιήθηκαν το 2028, εκτός από τις δεσμεύσεις για προχρηματοδότηση, θα μεταφερθούν σε ίσες αναλογίες σε καθένα από τα έτη μεταξύ 2029 και 2032 με αντίστοιχη προσαρμογή των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ.

13. Σύμφωνα με την αρχή της ενότητας του προϋπολογισμού, όλες οι δαπάνες της ΕΕ θα περιλαμβάνονται, κατά κανόνα, στο ΠΔΠ. Ωστόσο, λόγω των ιδιαιτεροτήτων τους, ορισμένα μέσα θα τεθούν εκτός των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ όσον αφορά τις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και τις πιστώσεις πληρωμών ή θα συνιστούν κονδύλια εκτός προϋπολογισμού.

Ευελιξία

14. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να έχει την ικανότητα να ανταποκρίνεται σε εξαιρετικές περιστάσεις και μεταβαλλόμενες προτεραιότητες, είτε εσωτερικές είτε εξωτερικές. Ταυτόχρονα, η ανάγκη ευελιξίας θα πρέπει να σταθμίζεται έναντι της ανάγκης προβλεψιμότητας για μακροπρόθεσμες επενδύσεις και των αρχών της δημοσιονομικής πειθαρχίας και της διαφάνειας των δαπανών της ΕΕ, τηρουμένου παράλληλα του δεσμευτικού χαρακτήρα των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ.

15. Σε ευθυγράμμιση με την ικανότητα ανταπόκρισης στις εξελισσόμενες ανάγκες και επανιεράρχησης των κονδυλίων, το ΠΔΠ θα πρέπει να διευκολύνει δυνητικές ανακατανομές και αναπρογραμματισμό εντός και μεταξύ προγραμμάτων. Ενδεχόμενη απόκλιση από το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για πολυετή προγράμματα δεν θα υπερβαίνει το 20 % του ποσού για ολόκληρη τη διάρκεια του προγράμματος. Αυτό δεν ισχύει για τις πιστώσεις που προκατανέμονται ανά κράτος μέλος.

16. Στο εσωτερικό κάθε Τομέα θα οριστούν κατάλληλα περιθώρια. Εντός ορισμένων προγραμμάτων, θα καθοριστούν αδιάθετα ποσά και αποθεματικά ασφαλείας. Σε ένα συνεχώς εξελισσόμενο περιβάλλον, οι πόροι για την αντιμετώπιση κρίσεων, όπως οι φυσικές καταστροφές, θα πρέπει επίσης να αποτελούν μέρος της εγγενούς ευελιξίας εντός ορισμένων προγραμμάτων, χωρίς να υπονομεύονται οι πρωταρχικοί στόχοι τους.

17. Το ενιαίο μέσο περιθωρίου (SMI) θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

i) Από το 2029, τα περιθώρια που παραμένουν διαθέσιμα κάτω από τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων για το έτος ν-1 καθίστανται διαθέσιμα πέραν των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού (συνολικό περιθώριο για αναλήψεις υποχρεώσεων).

ii) Από το 2029, στο πλαίσιο της τεχνικής προσαρμογής, η Επιτροπή μπορεί να προσαρμόζει το ανώτατο όριο πληρωμών για τα έτη 2029-2034 προς τα άνω με ποσό ισοδύναμο με τη διαφορά μεταξύ των πληρωμών που έχουν εκτελεστεί και του ανώτατου ορίου πληρωμών του ΠΔΠ για το έτος ν-1 (συνολικό περιθώριο για πληρωμές). Κάθε προσαρμογή προς τα άνω θα αντισταθμίζεται εξ ολοκλήρου με αντίστοιχη μείωση του ανώτατου ορίου πληρωμών για το έτος ν-1. Οι συνολικές προσαρμογές των ετών 2032-2034 δεν θα υπερβούν τα 100 000 εκατ. EUR σε σύγκριση με το αρχικό ανώτατο όριο πληρωμών.

iii) Ως έσχατη λύση για ανταπόκριση σε απρόβλεπτες περιστάσεις, ποσά μπορούν να καθίστανται διαθέσιμα πέραν των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων ή πιστώσεις πληρωμών, υπό την προϋπόθεση ότι αντισταθμίζονται εξ ολοκλήρου με τα περιθώρια σε έναν ή περισσότερους Τομείς του ΠΔΠ για το τρέχον ή τα μελλοντικά οικονομικά έτη ή με το περιθώριο κάτω από το ανώτατο όριο πληρωμών (περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες). Τα ποσά που αντισταθμίζονται με αυτόν τον τρόπο δεν θα κινητοποιούνται περαιτέρω στο πλαίσιο του ΠΔΠ.

Το συνολικό ποσό που κινητοποιείται βάσει του συνολικού περιθωρίου για αναλήψεις υποχρεώσεων και του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες σε ένα δεδομένο έτος δεν θα υπερβαίνει το 0,04 % του ΑΕΕ της ΕΕ σε αναλήψεις υποχρεώσεων και το 0,03 % του ΑΕΕ της ΕΕ σε πληρωμές, και θα συνάδει με το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων.

18. Ο Μηχανισμός Ευελιξίας θα χρηματοδοτεί ειδικές απρόβλεπτες δαπάνες που δεν θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν εντός των ανώτατων ορίων που είναι διαθέσιμα για έναν ή περισσοτέρους Τομείς. Οι πιστώσεις θα είναι πέραν των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και για πιστώσεις πληρωμών. Το ετήσιο κατ' αποκοπή ποσό του Μηχανισμού Ευελιξίας θα οριστεί στα 2 000 εκατ. EUR. Κάθε έτος, από το 2029, το ετήσιο κατ' αποκοπή ποσό που είναι διαθέσιμο για τον Μηχανισμό Ευελιξίας θα αυξάνεται κατά ποσό ισοδύναμο με τις αποδεσμεύσεις πιστώσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος ν-2. Η κινητοποίηση του Μηχανισμού Ευελιξίας θα αποφασίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.

Το μη χρησιμοποιηθέν μέρος του ετήσιου ποσού του Μηχανισμού Ευελιξίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέχρι το έτος ν+2. Όποιο μέρος του ετήσιου ποσού του έτους ν δεν χρησιμοποιείται έως και το έτος ν+2 θα καταργείται.

Διακυβέρνηση

19. Ο αναγκαίος βαθμός συνολικής ευελιξίας θα πρέπει να υποστηρίζεται από ισχυρή διακυβέρνηση και δέουσα συμμετοχή των κρατών μελών και των σχετικών θεσμικών οργάνων, ιδίως του Συμβουλίου, στον σχεδιασμό και την προσαρμογή των δραστηριοτήτων και των προτεραιοτήτων καθώς και στην εκτέλεση του προϋπολογισμού. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ ευθυγραμμίζεται στενά με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλα τα προγράμματα δαπανών.

20. Τα κράτη μέλη θα συμμετέχουν εκ του σύνεγγυς και εγκαίρως στον καθορισμό προτεραιοτήτων και στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα προγράμματα εργασίας στο πλαίσιο των προγραμμάτων δαπανών στα κατάλληλα φόρουμ, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω κατάλληλων διαδικασιών επιτροπολογίας, ιδίως με τη συμμετοχή τους στη διαδικασία εξέτασης, αποφεύγοντας παράλληλα την περιττή διοικητική επιβάρυνση. Το Συμβούλιο θα συμμετέχει, κατά περίπτωση, μέσω στρατηγικών συζητήσεων. Κάθε θεσμικό όργανο θα ενεργεί εντός των ορίων των εξουσιών που του παρέχονται από τις Συνθήκες. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις θα περιορίζονται σε μη ουσιώδη στοιχεία των αντίστοιχων νομοθετικών πράξεων.

21. Η διάρκεια των τομεακών προγραμμάτων του ΠΔΠ θα πρέπει, κατά κανόνα, να ευθυγραμμίζεται με το χρονοδιάγραμμα του ΠΔΠ 2028-2034.

Αντίκτυπος και επιδόσεις

22. Θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω ο ρόλος του προϋπολογισμού της ΕΕ στη στήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής στόχων πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ. Θα θεσπιστεί οριζόντιο πλαίσιο παρακολούθησης των δαπανών και επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ, ώστε να αποτυπώνονται τα αποτελέσματα και η πρόοδος των μεταρρυθμίσεων που επιτυγχάνονται με τις δαπάνες της ΕΕ, και να μετράται η επίδραση του προϋπολογισμού της ΕΕ στη διαμόρφωση μελλοντικών αποφάσεων πολιτικής. Ένα οριζόντιο πλαίσιο επιδόσεων αναμένεται επίσης να συμβάλει στον περιορισμό της διοικητικής επιβάρυνσης που συνδέεται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για τις αρχές και τους δικαιούχους.

23. Ο προϋπολογισμός θα πρέπει να παρέχει ουσιαστική μόχλευση για την αύξηση του αντικτύπου των δαπανών της ΕΕ. Εν προκειμένω περιλαμβάνεται επαρκής βαθμός συγχρηματοδότησης μεταξύ προγραμμάτων. Επιπλέον, σύμφωνα με τη συνολική προσπάθεια εξυγίανσης, τα χρηματοδοτικά μέσα και οι δημοσιονομικές εγγυήσεις θα πρέπει να εξορθολογιστούν περαιτέρω, ιδίως μέσω της χρηματοδοτικής εργαλειοθήκης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας και μέσω του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη», με μόχλευση του προϋπολογισμού για την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων. Παρότι αναγνωρίζονται οι ευκαιρίες που παρουσιάζει η χρηματοδότηση αυτού του είδους, οι δημοσιονομικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από τα χρηματοδοτικά μέσα, τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τη χρηματοδοτική συνδρομή πρέπει να παρακολουθούνται προσεκτικά.

24. Τα προγράμματα και τα μέσα της ΕΕ θα πρέπει να συμβάλλουν με δίκαιο, κοινωνικά ισορροπημένο, ισότιμο και οικονομικά αποδοτικό τρόπο στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων δεσμεύσεων της συμφωνίας του Παρισιού και στην προαγωγή της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Στο πλαίσιο των προσπαθειών για την επίτευξη αποτελεσμάτων όσον αφορά αυτές τις προτεραιότητες, τουλάχιστον το 35 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ, εξαιρουμένων των δαπανών που σχετίζονται με την άμυνα και την ασφάλεια, θα πρέπει να στηρίζει κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους. Αυτό θα πρέπει να υποστηρίζεται από αποτελεσματική, αναλογική και διαφανή μεθοδολογία. Ο προϋπολογισμός θα πρέπει επιπλέον να διασφαλίζει ότι οι δαπάνες της ΕΕ συνάδουν με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», τον κλιματικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 και τον στόχο της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας το αργότερο έως το 2050, περιορίζοντας παράλληλα τη διοικητική επιβάρυνση για τις αρχές και τους δικαιούχους.

25. Η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» θα εφαρμόζεται με διαφάνεια και αναλογικότητα, όπου είναι εφικτό και σκόπιμο, σε πλήρη συνοχή με τον κανονισμό για το πλαίσιο επιδόσεων. Θα πρέπει να εκδοθούν κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εξορθολογισμένη εφαρμογή της αρχής, μέσω εκτελεστικής πράξης στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης, κατόπιν στενής διαβούλευσης με τα κράτη μέλη. Οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να προσδιορίζουν τομείς πολιτικής ή πεδία παρέμβασης που θεωρείται ότι συμμορφώνονται χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση. Στο πλαίσιο αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, η στήριξη που υπόκειται στους όρους της υπεύθυνης διαχείρισης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων θα πρέπει να θεωρείται ότι συμμορφώνεται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Επιπλέον, σε αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές θα προσδιορίζονται περιπτώσεις στις οποίες η εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» ενδέχεται να μην είναι εφικτή ή κατάλληλη, όπως καταστάσεις κρίσης, γεωστρατηγικές αναγκαιότητες ή άλλοι λόγοι υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, δεν είναι εφικτό ή σκόπιμο να εφαρμοστεί η αρχή αυτή σε σχέση με τη μετανάστευση και τη διαχείριση των συνόρων, καθώς και την άμυνα και την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της στρατιωτικής κινητικότητας.

26. Προκειμένου να προστατευθεί η ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, το ΠΔΠ περιλαμβάνει ισχυρές διασφαλίσεις που εγγυώνται τον σεβασμό του κράτους δικαίου και την ουσιαστική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, με πλήρη σεβασμό των αρχών της αντικειμενικότητας, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών. Οι εν λόγω διασφαλίσεις θα εφαρμόζονται κατά τρόπο δίκαιο, αμερόληπτο και τεκμηριωμένο, διασφαλίζοντας την τήρηση της νομιμότητας.

27. Ένα στιβαρό και αποτελεσματικό σύστημα λογιστικών και λοιπών ελέγχων θα διασφαλίσει τη νομιμότητα και την αξιοπιστία των πληρωμών, αποφεύγοντας την αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων, και θα λαμβάνει υπόψη την αρχή της αναλογικότητας.

II. ΤΟΜΕΑΣ 1 — ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ, ΓΕΩΡΓΙΑ, ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

28. Στόχος του παρόντος Τομέα είναι η επίτευξη ενωσιακής προστιθέμενης αξίας με την προώθηση της συνοχής, της ανοδικής σύγκλισης, της οικονομικής ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας, της ποιοτικής απασχόλησης, της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας, μέσω της στήριξης επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων για μια συμπεριληπτική, βιώσιμη, ευημερούσα, αυτόνομη και ασφαλή Ευρώπη. Οι δαπάνες στο πλαίσιο του παρόντος Τομέα θα αποσκοπούν στη μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων, στην προώθηση της ελκυστικότητας και της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, στη στήριξη ανθεκτικών, ανταγωνιστικών και βιώσιμων ενωσιακών τομέων γεωργίας και αλιείας, καθώς και στην τόνωση της γαλάζιας οικονομίας, στην επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, στην ενίσχυση των αμυντικών δυνατοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην προώθηση της διαχείρισης της ασφάλειας και της μετανάστευσης και στην προστασία των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με παράλληλη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ενιαίας αγοράς σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Τομέας αυτός θα καλύψει επίσης την αποπληρωμή του NextGenerationEU (NGEU).

29. Η γεωργία και η αλιεία αποτελούν στρατηγικούς τομείς για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς διασφαλίζουν ασφαλή και υψηλής ποιότητας τρόφιμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση και έχουν καίριο ρόλο στην παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια. Η σταθεροποίηση των εισοδημάτων των γεωργών, η προσέλκυση μιας μελλοντικής γενιάς γεωργών, η εγγύηση της επισιτιστικής ασφάλειας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η στήριξη της μετάβασης προς έναν οικονομικά, περιβαλλοντικά, καθώς και κοινωνικά ανθεκτικό, βιώσιμο και προσανατολισμένο στην αγορά γεωργικό τομέα με ισότιμους όρους ανταγωνισμού παραμένουν θεμελιώδεις προτεραιότητες για την κοινή γεωργική πολιτική που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Στο ίδιο πνεύμα, ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί μια ανθεκτική κοινή αλιευτική πολιτική (ΚΑΠ).

30. Η προώθηση της συνολικής αρμονικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η μείωση των ανισοτήτων μέσω της στήριξης της ενίσχυσης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της παραμένουν ο ακρογωνιαίος λίθος της πολιτικής συνοχής. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα συνεχίσει να παρέχει χρηματοδότηση για επενδύσεις και διαρθρωτικές προσαρμογές σε όλες τις κατηγορίες περιφερειών, ανάλογα με τις ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, με ιδιαίτερη προσοχή στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες. Οι περιφέρειες που συνορεύουν με τη Ρωσία ή τη Λευκορωσία, οι οποίες πλήττονται από επίμονες προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας, αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες δυσκολίες.

31. Η συντονισμένη δράση σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά τον αποτελεσματικό έλεγχο των εξωτερικών συνόρων είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί αποτελεσματικότερη διαχείριση της μετανάστευσης και υψηλό επίπεδο εσωτερικής ασφάλειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση με παράλληλη διασφάλιση της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων και των εμπορευμάτων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα εξακολουθήσει να στηρίζει την ενίσχυση της εσωτερικής ασφάλειας, μεταξύ άλλων έναντι κρίσεων ασφάλειας και υβριδικών απειλών που προκαλούνται από τις εξελισσόμενες γεωπολιτικές προκλήσεις, και την εφαρμογή, την ενίσχυση και την ανάπτυξη της κοινής πολιτικής μετανάστευσης και ασύλου και της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων και της ευρωπαϊκής πολιτικής θεωρήσεων. Θα εξασφαλιστούν συνέργειες με την εξωτερική πολιτική με σκοπό τον χειρισμό της εξωτερικής διάστασης της μετανάστευσης.

32. Το ύψος των αναλήψεων υποχρεώσεων για τον Τομέα αυτό δεν θα υπερβεί τα 898 288 εκατ. EUR.

ΤΟΜΕΑΣ 1 — ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ, ΓΕΩΡΓΙΑ, ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (εκατ. EUR, τιμές 2025)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Ευρωπαϊκό Ταμείο για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, τη γεωργία και την ύπαιθρο, την αλιεία και τη θάλασσα, την ευημερία και την ασφάλεια

33. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, τη γεωργία και την ύπαιθρο, την αλιεία και τη θάλασσα, την ευημερία και την ασφάλεια θα συσταθεί για να συμβάλει στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων πολιτικής:

– υποστήριξη της εφαρμογής της πολιτικής συνοχής με περιορισμό των περιφερειακών ανισορροπιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών και με προώθηση της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης έργων στους τομείς του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων·

– υποστήριξη της εφαρμογής της πολιτικής συνοχής με βελτίωση της ποιοτικής απασχόλησης, της κατάρτισης, της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων και της κοινωνικής ένταξης, και με συμβολή στην κοινωνικά δίκαιη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα·

– στήριξη της εφαρμογής της κοινής γεωργικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

– στήριξη της εφαρμογής της κοινής αλιευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

– προστασία και ενίσχυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου και προάσπιση των αξιών της Ένωσης·

– στήριξη της εφαρμογής πολιτικών που σχετίζονται με το άσυλο, τη μετανάστευση και την ένταξη, καθώς και τη διαχείριση των συνόρων και την πολιτική θεωρήσεων και την εσωτερική ασφάλεια.

34. Το Ταμείο θα υλοποιηθεί κυρίως μέσω εθνικών προκατανεμημένων χρηματοδοτικών κονδυλίων και υπό επιμερισμένη διαχείριση.

35. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, τη γεωργία και την ύπαιθρο, την αλιεία και τη θάλασσα, την ευημερία και την ασφάλεια θα ανέλθει συνολικά σε 740 612 εκατ. EUR και θα κατανεμηθεί ως εξής:

i) 697 544 εκατ. EUR για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης, εκ των οποίων:

α) τουλάχιστον 195 024 εκατ. EUR για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες·

β) τουλάχιστον 261 012 εκατ. EUR για την εισοδηματική στήριξη της κοινής γεωργικής πολιτικής («ελάχιστο ποσό για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ»)·

γ) τουλάχιστον 3 550 εκατ. EUR για παρεμβάσεις της κοινής αλιευτικής πολιτικής («ελάχιστο ποσό για παρεμβάσεις της ΚΑΠ»)·

δ) τουλάχιστον 30 608 εκατ. EUR για μέτρα στον τομέα της διαχείρισης της μετανάστευσης, των συνόρων και των θεωρήσεων και στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας·

ii) 7 970 εκατ. EUR για το σχέδιο Interreg·

iii) 35 098 εκατ. EUR για τον μηχανισμό της ΕΕ.

Έως και 0,5 % του συνολικού ποσού θα διατεθεί στην τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

36. Τουλάχιστον το 14 % του συνολικού ποσού στο πλαίσιο του Ταμείου, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης, εξαιρουμένων των ελάχιστων ποσών για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ και για παρεμβάσεις της ΚΑΠ και τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, θα διατεθεί για την επίτευξη των κοινωνικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

37. Τουλάχιστον το 10 % του συνολικού ποσού στο πλαίσιο των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης, εξαιρουμένων των ελάχιστων ποσών για τις παρεμβάσεις της ΚΓΠ και της ΚΑΠ και τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα, θα διατεθεί σε παρεμβάσεις της ΚΓΠ.

38. Επιπλέον, τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης αναμένεται να συνεισφέρουν το 43 % του συνολικού ποσού, εξαιρουμένων των δαπανών για την άμυνα και την ασφάλεια, καθώς και για τη μετανάστευση, τη διαχείριση των συνόρων και των θεωρήσεων και την εσωτερική ασφάλεια, για την επίτευξη των κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης

39. Τα κράτη μέλη θα καταρτίσουν σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης προκειμένου να υποστηρίξουν τους γενικούς στόχους και, συνεκτιμώντας τις ειδικές προκλήσεις και ανάγκες του εκάστοτε κράτους μέλους και των περιφερειών του, να συμβάλουν στους έξι ειδικούς στόχους και στους σχετικούς ειδικούς στόχους που προβλέπονται σε κάθε εδάφιο που αφορά το Ταμείο. Στα σχέδια αυτά θα καθοριστούν μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις και άλλες παρεμβάσεις που συμβάλουν στην αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων βάσει του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής των ειδικών στόχων του Ταμείου, της έκθεσης για το κράτος δικαίου, των εθνικών συστάσεων για την ΚΓΠ, των συστάσεων για την ψηφιακή δεκαετία, των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα και των σχετικών εγγράφων και στρατηγικών στον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων. Κατά την αξιολόγηση των σχεδίων θα λαμβάνονται επίσης υπόψη το χρηματοδοτικό κονδύλιο του εκάστοτε κράτους μέλους, καθώς και το εύρος και η κλίμακα των συγκεκριμένων προκλήσεων για κάθε χώρα, οι αρχές της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης, και το εάν οι σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις περιλαμβάνονται σε άλλα εθνικά σχέδια ή έγγραφα που έχουν εγκριθεί σε επίπεδο ΕΕ.

40. Τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης θα καταρτίζονται και θα εφαρμόζονται σύμφωνα με τις αρχές της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, και σύμφωνα με τα θεσμικά, νομικά και δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών. Για τον σκοπό αυτόν, ο σχεδιασμός των σχεδίων πρέπει να αποτυπώνει τη συνεργασία με τις περιφερειακές και άλλες δημόσιες αρχές, και να διασφαλίζει τον ρόλο των περιφερειών.

41. Τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης θα είναι χωρισμένα σε κεφάλαια. Τα κράτη μέλη δύνανται να περιλαμβάνουν εθνικά και τομεακά, καθώς και περιφερειακά και εδαφικά κεφάλαια ή συνδυασμό αυτών, διασφαλίζοντας τη συμμετοχή πολλών συμφεροντούχων. Ένα κράτος μέλος δύναται να περιλαμβάνει πολλά περιφερειακά και εδαφικά κεφάλαια. Στα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης μπορεί να περιλαμβάνονται κεφάλαια σχετικά με την ΚΓΠ στα οποία θα αποτυπώνεται η ειδική ταυτότητα της ΚΓΠ.

42. Στον προγραμματισμό τους, τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν κατάλληλες επενδύσεις για μέτρα στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής σε όλες τις κατηγορίες περιφερειών, λαμβάνοντας υπόψη τα τρέχοντα επίπεδα επενδύσεων. Εάν τα κονδύλια για τις περιφέρειες μετάβασης και τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες είναι χαμηλότερα από το 75 % του τρέχοντος επιπέδου επενδύσεων, τα κράτη μέλη θα παρέχουν αιτιολόγηση βάσει αντικειμενικών κριτηρίων.

43. Τα σχέδια θα αξιολογηθούν από την Επιτροπή εντός τεσσάρων μηνών από την υποβολή τους και έπειτα θα εγκριθούν από το Συμβούλιο. Οι τροποποιήσεις των σχεδίων, εκτός από ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις ή διορθώσεις, θα αξιολογούνται από την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την υποβολή του τροποποιημένου σχεδίου και στη συνέχεια θα εγκρίνονται από το Συμβούλιο.

44. Τα κράτη μέλη δύνανται να ορίσουν διαχειριστικές αρχές σε περιφερειακό επίπεδο σύμφωνα με τα θεσμικά και νομικά τους πλαίσια, διασφαλίζοντας την άμεση συμμετοχή των περιφερειακών αρχών στη διαχείριση και την εφαρμογή των σχεδίων. Οι περιφερειακές διαχειριστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα διαπραγμάτευσης και απευθείας επικοινωνίας με την Επιτροπή. Όταν ένα κράτος μέλος ορίζει περισσότερες από μία διαχειριστικές αρχές, αναθέτει σε μία ή περισσότερες αρχές την ανάληψη συντονιστικών καθηκόντων για τη διασφάλιση της συνεκτικής εφαρμογής του σχεδίου. Τα συντονιστικά καθήκοντα μπορούν να ανατεθούν σε μία ή περισσότερες αρχές, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι κάθε καθήκον ανατίθεται σε μία μόνο αρχή. Στο μέτρο του δυνατού, προκειμένου να εξασφαλίζεται συνέχεια και οικονομική αποδοτικότητα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν τις υφιστάμενες δομές και τους υπάρχοντες θεσμούς διακυβέρνησης.

45. Η εκταμίευση των πληρωμών θα βασίζεται στην εκπλήρωση των σχετικών οροσήμων και στόχων ή των σχετικών εκροών. Ο λογιστικός έλεγχος θα διενεργείται σύμφωνα με το πρότυπο ενιαίου ελέγχου.

46. Ένα ποσό ευελιξίας που αντιστοιχεί στο 25 % του ποσού που κατανέμεται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης θα διατεθεί για προγραμματισμό ως εξής:

i) το 5 % για την κάλυψη επειγουσών και ειδικών αναγκών για την αντιμετώπιση ενδεχόμενης κατάστασης κρίσης πριν από την ενδιάμεση επανεξέταση. Τυχόν εναπομείναντα ποσά θα προγραμματιστούν κατά την ενδιάμεση επανεξέταση για τις εξελισσόμενες ανάγκες·

ii) το 15 % μετά την ενδιάμεση επανεξέταση για την κάλυψη των εξελισσόμενων αναγκών·

iii) το 5 % για την κάλυψη επειγουσών και ειδικών αναγκών για την αντιμετώπιση ενδεχόμενης κατάστασης κρίσης μετά την ενδιάμεση επανεξέταση του 2031. Τυχόν εναπομείναν ποσό θα είναι διαθέσιμο για προγραμματισμό στο πλαίσιο του σχεδίου μετά τον Ιούνιο του 2033.

Για τον καθορισμό του ποσού ευελιξίας δεν θα λαμβάνονται υπόψη η χρηματοδοτική συνεισφορά στο σχέδιο Interreg και το ελάχιστο ποσό για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ.

47. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν έως τα δύο τρίτα του ποσού που είναι διαθέσιμο για την ενδιάμεση επανεξέταση για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων της ΚΓΠ ή μέτρων για αγροτικές περιοχές από την 1η Ιανουαρίου 2028.

48. Σε περίπτωση κρίσης, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν να τροποποιήσουν τα οικεία σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης με σκοπό την αντιμετώπιση της κρίσης. Στο αίτημά τους για τροποποίηση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν τα σημεία των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης τους που χρήζουν αναπρογραμματισμού, όπου είναι δυνατόν, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κρίσης στα υφιστάμενα μέτρα.

Για φυσικές καταστροφές και κρίσεις στον τομέα της υγείας που υπερβαίνουν τα όρια για ενεργοποίηση της δράσης αλληλεγγύης της ΕΕ, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να ζητήσουν στήριξη από τη δράση αλληλεγγύης της ΕΕ στο πλαίσιο του μηχανισμού της ΕΕ, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση. Κάθε ποσό που λαμβάνεται από τον μηχανισμό της ΕΕ θα πρέπει τουλάχιστον να αντιστοιχίζεται με ισοδύναμο ποσό από το ποσό ευελιξίας του σχεδίου για κρίσεις, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση.

Για φυσικές καταστροφές και κρίσεις στον τομέα της υγείας που δεν υπερβαίνουν τα όρια για ενεργοποίηση της δράσης αλληλεγγύης της ΕΕ, καθώς και για όλες τις άλλες κρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων για την αντιμετώπιση κρίσεων σε γεωργούς και των κρίσεων στον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων, τα κράτη μέλη μπορούν να προγραμματίσουν το ποσό ευελιξίας τους για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης. Για τη σταθεροποίηση των γεωργικών αγορών, θα παρασχεθεί χρηματοδοτική στήριξη από τη δράση «ενιαίο δίχτυ ασφαλείας» του μηχανισμού της ΕΕ. Για κρίσεις στον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να λάβουν χρηματοδοτική στήριξη από τη δράση του μηχανισμού της ΕΕ για τον τομέα εσωτερικών υποθέσεων.

Τα κράτη μέλη θα υποβάλουν μόνο ένα αίτημα τροποποίησης του σχεδίου, στο οποίο θα συνοψίζονται οι χρηματοδοτικές ανάγκες από όλες τις πηγές, και η Επιτροπή θα εκδώσει μία απόφαση χρηματοδότησης σχετικά με το εν λόγω αίτημα τροποποίησης.

49. Σε περίπτωση καθυστερημένης έγκρισης του Ταμείου και του σχετικού πλαισίου, θα πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλιστεί εισοδηματική στήριξη των γεωργών, αρχής γενομένης από το έτος 2028 και συμπεριλαμβανομένου αυτού.

Κοινωνική και οικονομικά προσιτή στέγαση

50. Τα κράτη μέλη θα επικεντρώσουν ιδίως τις προσπάθειές τους σε μέτρα που προωθούν την κοινωνική και οικονομικά προσιτή στέγαση για την πρόληψη και τη μείωση του στεγαστικού αποκλεισμού, ιδίως σε περιοχές υπό στεγαστική πίεση, μεταξύ άλλων μέσω συνεισφορών στο μέσο InvestEU του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας (ΕΤΑ) ή σε εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα για την κλιμάκωση των εθνικών επενδύσεων. Για την αποτελεσματική πρόληψη και μείωση του στεγαστικού αποκλεισμού, ιδίως στις περιοχές υπό στεγαστική πίεση, μέρος των πόρων στο πλαίσιο δράσεων της Ένωσης του μηχανισμού της ΕΕ θα χρησιμοποιηθεί για την παροχή εγγύησης στο πλαίσιο του νέου μέσου InvestEU του ΕΤΑ για επενδύσεις σε κοινωνική και οικονομικά προσιτή στέγαση, συμπληρώνοντας τις παρεμβάσεις στο πλαίσιο των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης.

Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα

51. Τα κοινωνικά σχέδια για το κλίμα στο πλαίσιο του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα μπορούν να ενσωματωθούν ως χωριστά κεφάλαια των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης από το 2028. Τα κράτη μέλη μπορούν να μεταφέρουν ποσά από τα κονδύλιά τους για το 2026 και το 2027 στο πλαίσιο του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα στο οικείο σχέδιο εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης.

Καταλύτης για την Ευρώπη

52. Ποσό 134 000 εκατ. EUR θα διατεθεί στα κράτη μέλη υπό τη μορφή δανειακής στήριξης που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης τους. Το αίτημα δανειακής στήριξης θα συνδέεται με πρόσθετες μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις και άλλες παρεμβάσεις. Τα κράτη μέλη θα δηλώσουν έως την 31η Ιανουαρίου 2028 την προκαταρκτική πρόθεσή τους να αιτηθούν δανειακή στήριξη.

53. Η δανειακή στήριξη θα κατανεμηθεί με βάση τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας. Το μερίδιο της δανειακής στήριξης για τους τρεις μεγαλύτερους αποδέκτες δεν θα υπερβαίνει το 60 % του συνολικού ποσού που είναι διαθέσιμο για στήριξη.

Μηχανισμός της ΕΕ

54. Θα θεσπιστεί μηχανισμός της ΕΕ προκειμένου να αυξηθεί η ευελιξία και να καταστεί αποτελεσματικότερη η αντιμετώπιση απρόβλεπτων κρίσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και για να χρηματοδοτούνται παρεμβάσεις που συμπληρώνουν και ενισχύουν τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης. Ο μηχανισμός της ΕΕ, ο οποίος τίθεται σε εφαρμογή υπό καθεστώς επιμερισμένης, άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης, θα αποτελείται από:

i) 32 438 εκατ. EUR για δράσεις της Ένωσης, μεταξύ άλλων για ενιαίο δίχτυ ασφαλείας για την αντιμετώπιση διαταραχών της αγοράς, τη σταθεροποίηση των γεωργικών αγορών και τον μετριασμό των επιπτώσεων σε γεωργούς και αλιείς από φυσικές καταστροφές, για δράσεις που σχετίζονται με τη μετανάστευση, τη διαχείριση των συνόρων και την εσωτερική ασφάλεια, για δράσεις για το περιβάλλον, τη φύση και το κλίμα, για δράσεις αλληλεγγύης σε περίπτωση φυσικών καταστροφών και για άλλες δράσεις της Ένωσης. Τουλάχιστον 8 032 εκατ. EUR θα διατεθούν για δράσεις αλληλεγγύης, 3 920 εκατ. EUR για το ενιαίο δίχτυ ασφαλείας και 10 094 εκατ. EUR για τις εσωτερικές υποθέσεις.

ii) 2 660 εκατ. EUR για αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων, καθώς και προτεραιοτήτων και κρίσεων.

55. Η μη χρησιμοποιηθείσα χρηματοδότηση που σχετίζεται με το ενιαίο δίχτυ ασφαλείας και τις δράσεις αλληλεγγύης σε περίπτωση φυσικών καταστροφών θα μεταφέρεται στο επόμενο έτος και μπορεί να χρησιμοποιηθεί έως το 2034.

Δημοσιονομικές δεσμεύσεις

56. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις (σε τρέχουσες τιμές) κάθε σχεδίου εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης θα πραγματοποιούνται σε ετήσιες δόσεις ως εξής:

i) 15,8 % το 2028

ii) 15,5 % το 2029

iii) 15,1 % το 2030

iv) 14,8 % το 2031

v) 14,4 % το 2032

vi) 12,8 % το 2033

vii) 11,6 % το 2034.

Κατηγορίες περιφερειών

57. Για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης, οι περιφέρειες σε επίπεδο NUTS 2 ταξινομούνται με βάση τις μονάδες αγοραστικής δύναμης (ΜΑΔ) κάθε περιφέρειας, υπολογιζόμενες με βάση τα στοιχεία της ΕΕ για την περίοδο 2021-2023, ως εξής:

i) λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, με κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατώτερο του 75 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ii) περιφέρειες μετάβασης, με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεταξύ του 75 % και του 100 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

iii) περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, με κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανώτερο του 100 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στήριξη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής

58. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα συνεχίσει να παρέχει εισοδηματική στήριξη στους γεωργούς και στήριξη της βιώσιμης γεωργίας και παραγωγής τροφίμων, στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, υλοποιώντας τους στόχους που ορίζονται στις Συνθήκες, μεταξύ άλλων παρέχοντας δίκαιο βιοτικό επίπεδο στον γεωργικό πληθυσμό.

59. Προκειμένου να διατηρηθεί η εξέχουσα θέση της κοινής γεωργικής πολιτικής για τον ευρωπαϊκό γεωργικό τομέα, ο κανονισμός για την ΚΓΠ θα θεσπίσει ορισμένες ειδικές διατάξεις για την κοινή γεωργική πολιτική. Με τον κανονισμό για την ΚΓΠ θα διασφαλιστεί μια ισχυρή και ολοκληρωμένη κοινή γεωργική πολιτική στο πλαίσιο των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης.

60. Η προβλεπόμενη μέση ενίσχυση ανά εκτάριο για την εισοδηματική στήριξη με βάση την έκταση από παρεμβάσεις της κοινής γεωργικής πολιτικής δεν θα είναι, σε τρέχουσες τιμές, μικρότερη από 90 EUR ούτε μεγαλύτερη από 240 EUR για κάθε κράτος μέλος. Κράτη μέλη με μέσο μέγεθος γεωργικών εκμεταλλεύσεων κάτω των τριών εκταρίων μπορούν να παρέχουν μέση ενίσχυση ανά εκτάριο άνω των 240 EUR.

61. Μπορεί να θεσπιστεί φθίνουσα κλίμακα για τη συνολική ετήσια εισοδηματική στήριξη με βάση την έκταση ως εξής:

i) για το μέρος της εισοδηματικής στήριξης με βάση την έκταση μεταξύ 100 000 και 125 000 EUR, το ετήσιο ποσό θα μειωθεί κατά 15 %·

ii) για το μέρος της εισοδηματικής στήριξης με βάση την έκταση μεταξύ 125 000 και 150 000 EUR, το ετήσιο ποσό θα μειωθεί κατά 25 %·

iii) για το μέρος της εισοδηματικής στήριξης με βάση την έκταση άνω των 150 000 EUR, το ετήσιο ποσό θα μειωθεί κατά 50 %.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εισάγουν πρόσθετα σημεία σε φθίνουσα κλίμακα κάτω των 100 000 EUR.

62. Για τη συνολική ετήσια εισοδηματική στήριξη με βάση την έκταση για δικαιούχους μεγάλης κλίμακας θα καθοριστεί ανώτατο όριο στο επίπεδο των 300 000 EUR.

63. Πριν από την εφαρμογή ανώτατου ορίου και προοδευτικής μείωσης, τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν υψηλότερη εισοδηματική στήριξη με βάση την έκταση για γεωργούς νεαρής ηλικίας (συμπληρωματική ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας).

64. Το ποσό που προκύπτει από την προοδευτική μείωση και την επιβολή ανώτατου ορίου σε ένα κράτος μέλος θα παραμείνει μέρος του ποσού που διατίθεται για το ελάχιστο ποσό για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ του εν λόγω κράτους μέλους, εξαιρουμένης της στήριξης για τομεακές παρεμβάσεις, για τις οποίες μπορεί να εξακολουθήσει να ισχύει το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης ύψους 100 %.

Οριζόντιες προϋποθέσεις

65. Θα θεσπιστούν οριζόντιες προϋποθέσεις για να διασφαλιστούν ο σεβασμός του κράτους δικαίου και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, με απόλυτη τήρηση των αρχών της αντικειμενικότητας, της απαγόρευσης διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και διατηρούν αποτελεσματικούς μηχανισμούς για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των μέτρων που υποστηρίζονται από τα σχέδιά τους με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της τήρησης των αρχών του κράτους δικαίου καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Ταμείου. Το Συμβούλιο θα έχει ρόλο, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των οριζόντιων προϋποθέσεων.

Μεθοδολογία κατανομής για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης

66. Η χρηματοδοτική κατανομή για τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης θα καθοριστεί με τη χρήση γενικής κλείδας και κλείδας για τις εσωτερικές υποθέσεις, θα προστεθεί δε η συνεισφορά από την κατανομή του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα για τη σχετική περίοδο, εάν τα κράτη μέλη ενσωματώσουν το κοινωνικό τους σχέδιο για το κλίμα στο οικείο σχέδιο εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης. Τα κράτη μέλη μπορούν, κατά την υποβολή του αρχικού τους σχεδίου ή με οποιοδήποτε αίτημα τροποποίησης, να ζητήσουν σε εθελοντική βάση να ανακατανείμουν έως και το 10 % του ποσού που απορρέει από την κλείδα για τις εσωτερικές υποθέσεις σε μέτρα στο πλαίσιο της γενικής κλείδας κατανομής, εξαιρουμένων μέτρων που καλύπτονται από τα ελάχιστα ποσά για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ και για παρεμβάσεις της ΚΑΠ. Το αίτημα αυτό θα συνοδεύεται από αιτιολόγηση βασιζόμενη σε αντικειμενικά κριτήρια.

Γενική κλείδα κατανομής

67. Η γενική κλείδα θα καθορίζεται για κάθε κράτος μέλος ως εξής:

i) Ο μέσος όρος του μεριδίου του εκάστοτε κράτους μέλους επί του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ (2024) και του μεριδίου του κράτους μέλους επί του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ που αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού στις αγροτικές περιοχές (2024).

ii) Ο μέσος όρος θα πολλαπλασιαστεί επί της τιμής στο τετράγωνο του αντίστροφου σχετικού κατά κεφαλήν ΑΕΕ σε κάθε κράτος μέλος σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ, μετρούμενου σε ΜΑΔ (2023), αφού ενσωματωθούν οι ακόλουθες προσαρμογές:

α) Υπολογίζεται περιφερειακό χάσμα ευημερίας για όλες τις περιφέρειες επιπέδου NUTS 3 οι οποίες έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ κάτω από το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ, μετρούμενο σε ΜΑΔ (2021-2023). Η διαφορά μεταξύ του σχετικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ της περιφέρειας και του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ θα πολλαπλασιαστεί επί του πληθυσμού της περιφέρειας (2022) και θα διαιρεθεί με τον συνολικό πληθυσμό του κράτους μέλους (2022).

β) Για κάθε κράτος μέλος, το γεωργικό χάσμα ευημερίας υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη το χάσμα μεταξύ των άμεσων ενισχύσεων, στο επίπεδο του 2027, ανά δυνητικά επιλέξιμο εκτάριο (2022) και του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ. Αυτό θα πολλαπλασιαστεί επί τα δυνητικά επιλέξιμα εκτάρια στο κράτος μέλος (2022) και θα εκφραστεί σε σχέση με τις άμεσες ενισχύσεις, στο επίπεδο του 2027, για το κράτος μέλος.

Η γενική κλείδα, όπως καθορίζεται ανωτέρω, κανονικοποιείται στο 100 %. Ένα ανώτατο όριο και ένα δίχτυ ασφαλείας που έχουν κανονικοποιηθεί στο 100 % θα εφαρμόζονται επαναληπτικά έως ότου κανένα μερίδιο κατανομής του κράτους μέλους να μην είναι χαμηλότερο από το 80 % ή υψηλότερο από το 105 % του μεριδίου κατανομής του για την περίοδο 2021-2027 των σχετικών προκατανεμημένων κονδυλίων στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης.

Συμπληρωματικές κατανομές κονδυλίων

68. Πρόσθετο ποσό ύψους 5 203 εκατ. EUR θα διατεθεί στα κράτη μέλη που επωφελούνται από το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027, το οποίο θα κατανεμηθεί σύμφωνα με την απόλυτη απόστασή τους μεταξύ των κονδυλίων της περιόδου 2028-2034, όπως υπολογίζονται βάσει της γενικής κλείδας, και του 94 % των κονδυλίων τους για την περίοδο 2021-2027, με ανώτατο όριο τα 1 500 εκατ. EUR ανά κράτος μέλος. Το πρόσθετο αυτό ποσό θα διατεθεί για τη χρηματοδότηση μέτρων εκτός εκείνων που καλύπτονται από τα ελάχιστα ποσά για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ και παρεμβάσεις της ΚΑΠ.

69. Ένα πρόσθετο ποσό ύψους 1 771 εκατ. EUR θα διατεθεί στα κράτη μέλη για παρεμβάσεις στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής.

70. Θα εξακολουθήσει να παρέχεται χρηματοδότηση για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές που ορίζονται στο άρθρο 349 της ΣΛΕΕ και για τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιοχές οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 6 της πράξης προσχώρησης του 1994. Για τον σκοπό αυτόν, θα διατεθεί πρόσθετη ειδική χρηματοδότηση που αντιστοιχεί σε ένταση ενίσχυσης 40 EUR ανά κάτοικο ετησίως στα κράτη μέλη στα οποία βρίσκονται οι εξόχως απόκεντρες περιοχές επιπέδου NUTS 2 και οι βόρειες αραιοκατοικημένες περιοχές επιπέδου NUTS 2.
Η χρηματοδότηση αυτή θα κατανεμηθεί στα κράτη μέλη με τρόπο αναλογικό ως προς τον συνολικό πληθυσμό των περιοχών αυτών.

Κλείδα για τις εσωτερικές υποθέσεις

71. Η κλείδα για τις εσωτερικές υποθέσεις θα καθορίζεται ως εξής:

i) 45 % για τη διαχείριση των συνόρων, με το 90 % του μεριδίου του κράτους μέλους επί του συνόλου των θαλάσσιων συνόρων της ΕΕ και των εξωτερικών χερσαίων συνόρων της ΕΕ με γειτονικές χώρες στην ηπειρωτική Ευρώπη πλην των χωρών της ΕΕ, των χωρών Σένγκεν και των χωρών ΕΖΕΣ, και 10 % του μεριδίου του κράτους μέλους επί του συνόλου των ενιαίων θεωρήσεων της ΕΕ που ζητούνται για βραχεία διαμονή (2024). Τα κράτη μέλη με άμεσα εξωτερικά σύνορα με τη Ρωσία ή τη Λευκορωσία θα έχουν συντελεστή 1,25 για τα συγκεκριμένα σύνορα στα εξωτερικά σύνορα.

ii) 35 % για τη μετανάστευση, την ένταξη και το άσυλο με βάση τον μέσο όρο:

– του μεριδίου του κράτους μέλους επί του συνόλου των αιτούντων άσυλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2022-2024)·

– του μεριδίου του κράτους μέλους επί του συνολικού αριθμού πρωτοβάθμιων θετικών αποφάσεων επί αιτήσεων ασύλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2022-2024)·

– του μεριδίου του κράτους μέλους επί του συνολικού αριθμού των δικαιούχων προσωρινής προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τρίτες χώρες (2022-2024) και

– του μεριδίου του κράτους μέλους επί του συνολικού αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών που επέστρεψαν κατόπιν διαταγής εγκατάλειψης της χώρας (2022-2024).

iii) 20 % για την εσωτερική ασφάλεια με κανονικοποίηση 40 % του μεριδίου του κράτους μέλους επί του πληθυσμού της ΕΕ (2024), 45 % του αντίστροφου κατά κεφαλήν ΑΕΕ του κράτους μέλους, μετρούμενου σε ΜΑΔ (2023) σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ, και 15 % του μεριδίου του κράτους μέλους επί της έκτασης της ΕΕ.

72. Ποσό ύψους έως 400 εκατ. EUR θα κατανεμηθεί για το ειδικό καθεστώς διέλευσης στο πλαίσιο του σχεδίου της Λιθουανίας για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων και για την κοινή πολιτική θεωρήσεων.

Ελάχιστο ποσό για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες στο πλαίσιο των σχεδίων εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης

73. Τα κράτη μέλη θα κατανείμουν ένα ελάχιστο ποσό στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, το οποίο θα καθοριστεί πολλαπλασιάζοντας τον πληθυσμό που ζει σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες (2021-2023) ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού του κράτους μέλους (2021-2023) επί το προκατανεμημένο κονδύλιο για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης, εξαιρουμένων των ελάχιστων ποσών για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ και παρεμβάσεις της ΚΑΠ.

Εάν το κατά κεφαλήν ΑΕΕ ενός κράτους μέλους, μετρούμενο σε ΜΑΔ (2021-2023), είναι χαμηλότερο από το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ, θα εφαρμοστεί συντελεστής 1,16.

Θα εφαρμοστεί ανώτατο όριο και δίχτυ ασφαλείας για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες σε όλα τα κράτη μέλη. Το ποσό που θα διατεθεί στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες δεν θα υπολείπεται του 90 % ούτε θα υπερβαίνει το 112,5 % των πλέον πρόσφατων κονδυλίων που έχουν εγκριθεί για την περίοδο 2021-2027 (Ιούνιος 2025) για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες.

Ελάχιστα ποσά για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ και παρεμβάσεις της ΚΑΠ στα σχέδια

74. Το ελάχιστο ποσό για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ ανά κράτος μέλος θα βασίζονται στα κονδύλια για την κοινή γεωργική πολιτική το 2027. Τα ελάχιστα ποσά για τις παρεμβάσεις της ΚΑΠ θα βασίζονται στα κονδύλια στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας για την περίοδο 2021-2027.

Μεθοδολογία κατανομής για το Interreg

75. Για το Interreg, η κατανομή στα κράτη μέλη θα καθοριστεί ως εξής:

i) 45,8 % με βάση τον συνολικό πληθυσμό όλων των παραμεθόριων περιφερειών επιπέδου NUTS 3 και όλων των άλλων περιφερειών επιπέδου NUTS 3 στις οποίες τουλάχιστον το ήμισυ του πληθυσμού της περιφέρειας ζει εντός 25 χιλιομέτρων από τα σύνορα (2021)·

ii) 30,5 % βάσει του πληθυσμού που ζει εντός 25 χιλιομέτρων από τα σύνορα (2021)·

iii) 20 % βάσει του συνολικού πληθυσμού (2022-2024)·

iv) 3,7 %βάσει του πληθυσμού των εξόχως απόκεντρων περιοχών (2022-2024).

76. Το ποσοστό της διασυνοριακής συνεργασίας αντιστοιχεί στο άθροισμα των σταθμίσεων των κριτηρίων i) και ii). Το ποσοστό της διακρατικής συνεργασίας αντιστοιχεί στη στάθμιση του κριτηρίου iii). Το ποσοστό της συνεργασίας των εξόχως απόκεντρων περιοχών αντιστοιχεί στη στάθμιση του κριτηρίου iv).

Προχρηματοδότηση και συγχρηματοδότηση

77. Η Επιτροπή θα καταβάλει προχρηματοδότηση με βάση τη στήριξη που κατανέμεται στα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης. Η προχρηματοδότηση θα καταβληθεί ως εξής:

i) 2028: 4 %. Εάν οι εκτελεστικές αποφάσεις δεν εκδοθούν από το Συμβούλιο έως τις 30 Νοεμβρίου 2028, η προχρηματοδότηση αυτή θα προστεθεί στο ποσό για το 2029 και το 2030.

ii) 2029: 3 %.

iii) 2030: 3 %.

Για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και το Interreg, η προχρηματοδότηση θα καταβληθεί ως εξής:

i) 2028: 4 %,

ii) 2029: 4 %,

iii) 2030: 4 %,

ή εξ ολοκλήρου κατά το έτος έγκρισης του κεφαλαίου του σχεδίου Interreg.

78. Το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης δεν θα υπερβαίνει:

i) το 85 % για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές,

ii) το 60 % για τις περιφέρειες μετάβασης,

iii) το 40 % για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες.

Όταν δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί το ποσοστό υλοποίησης σε μια δεδομένη κατηγορία περιφέρειας, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης θα υπολογίζεται με χρήση του σταθμισμένου ως προς τον πληθυσμό μέσου όρου των εφαρμοστέων ποσοστών συνεισφοράς της περιφέρειας.

Τα κράτη μέλη που αποτελούνται από μία μόνο περιφέρεια η οποία έχει αλλάξει κατηγορία σε σύγκριση με το ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027, από περιφέρεια μετάβασης σε περισσότερο ανεπτυγμένη περιφέρεια, μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόσουν ποσοστό συγχρηματοδότησης της Ένωσης 60 %.

79. Το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης για το Interreg δεν θα υπερβαίνει το 80 %. Για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τη διασυνοριακή συνεργασία στα εξωτερικά σύνορα, το ποσοστό συγχρηματοδότησης δεν θα υπερβαίνει το 85 %.

80. Για παρεμβάσεις που σχετίζονται με την κοινή γεωργική πολιτική, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης δεν θα υπερβαίνει τα εξής:

i) το 100 % για τα ακόλουθα μέτρα: φθίνουσα εισοδηματική στήριξη με βάση την έκταση, συνδεδεμένη εισοδηματική στήριξη, ειδική καλλιεργητική ενίσχυση για το βαμβάκι και στήριξη για μικροκαλλιεργητές. Οι παρεμβάσεις αυτές μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνον από το ελάχιστο ποσό για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ ή του ποσού που ανέρχεται έως τα δύο τρίτα του διαθέσιμου ποσού για την ενδιάμεση επανεξέταση όταν χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων της ΚΓΠ.

ii) το 100 % για το ειδικό καθεστώς εφοδιασμού και τα μέτρα στήριξης των τοπικών γεωργικών προϊόντων στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν εκ μέρους του εκάστοτε κράτους μέλους από τη χρηματοδοτική του κατανομή που προκύπτει από τη γενική κλείδα.

iii) το 85 % για άλλες παρεμβάσεις στις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

iv) το 70 % για άλλα μέτρα για τη γεωργία που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ελάχιστου ποσού για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ.

v) το 70 % για τις παρεμβάσεις του προγράμματος της ΕΕ για τα σχολεία.

vi) το 70 % για τους τομείς που υπάγονται στην κοινή οργάνωση των αγορών.

Για τις παρεμβάσεις της ΚΓΠ που σχετίζονται με την πρωτοβουλία LEADER, τη στήριξη για την ανταλλαγή γνώσεων, την εδαφική και τοπική συνεργασία, τις ενισχύσεις για την αντιμετώπιση κρίσεων για τους γεωργούς και για τις παρεμβάσεις στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, καθώς και για τη χρηματοδότηση πέραν του ελάχιστου ποσού για παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης της ΚΓΠ, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν ποσοστά συγχρηματοδότησης της ΚΓΠ ή πάγια ποσοστά ενωσιακής συγχρηματοδότησης.

81. Για τις παρεμβάσεις της κοινής γεωργικής πολιτικής, το μέγιστο ποσοστό στήριξης θα είναι:

i) 75 % για επενδύσεις σε γεωργούς και δασοκαλλιεργητές, με εξαίρεση τις επενδύσεις που απευθύνονται σε γεωργούς νεαρής ηλικίας, όπου θα είναι 85 %, και τις μη παραγωγικές πράσινες επενδύσεις, όπου θα είναι 100 %·

ii) 75 % για τομεακές παρεμβάσεις, με δυνατότητα για τα κράτη μέλη να το αυξήσουν έως:

– 95 % για παρεμβάσεις που συνδέονται με την ανανέωση των γενεών, την έρευνα και την καινοτομία, τη διαχείριση κινδύνων ή το περιβάλλον και το κλίμα, και για οργανώσεις παραγωγών που υλοποιούν επιχειρησιακά προγράμματα για πρώτη φορά·

– 100 % για παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην αποζημίωση των παραγωγών για απώλεια εισοδήματος ή για παρεμβάσεις που αφορούν αποσύρσεις από την αγορά για δωρεάν διανομή οι οποίες δεν υπερβαίνουν το 5 % του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο από οργάνωση παραγωγών·

iii) 70 % στήριξη για εργαλεία διαχείρισης κινδύνων.

82. Για τις παρεμβάσεις της κοινής αλιευτικής πολιτικής, το μέγιστο ποσοστό στήριξης θα είναι έως 100 % με πιθανά διαφοροποιημένα ποσοστά για συγκεκριμένες κατηγορίες παρεμβάσεων.

83. Για τις παρεμβάσεις στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, η ενωσιακή συγχρηματοδότηση για την αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών στις εξόχως απόκεντρες περιοχές θα ανέρχεται σε 100 %.

84. Για παρεμβάσεις στον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων που σχετίζονται με την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους, τη μεταφορά αιτούντων διεθνή προστασία, τις λειτουργικές δαπάνες που καλύπτονται από τα έσοδα του ETIAS και τις δαπάνες που σχετίζονται με το ειδικό καθεστώς διέλευσης, καθώς και για τις χρηματοδοτικές συνεισφορές από την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης, η συγχρηματοδότηση της Ένωσης θα είναι 100 %. Για άλλες παρεμβάσεις στον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων, η βάση αναφοράς για ενωσιακή συγχρηματοδότηση δεν θα υπερβαίνει το 75 %.

Κανόνες αποδέσμευσης

85. Με εξαίρεση ορισμένες παρεμβάσεις της κοινής γεωργικής πολιτικής, η Επιτροπή θα αποδεσμεύει αυτόματα κάθε τμήμα δημοσιονομικής δέσμευσης για σχέδιο εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης και το κεφάλαιο του σχεδίου Interreg που δεν έχει χρησιμοποιηθεί για προχρηματοδότηση ή για το οποίο δεν έχει υποβληθεί αίτηση πληρωμής έως τις 31 Δεκεμβρίου του δεύτερου έτους που έπεται εκείνου της δημοσιονομικής δέσμευσης.

86. Τυχόν ποσά που αποδεσμεύονται λόγω μη εκπλήρωσης των οριζόντιων προϋποθέσεων του Χάρτη και του κράτους δικαίου για ένα έτος μπορούν να καταστούν εκ νέου διαθέσιμα από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για χρήση στο πλαίσιο άλλων μέσων ή προγραμμάτων της ΕΕ που υλοποιούνται υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, ιδίως αυτών για τη στήριξη της δημοκρατίας, της κοινωνίας των πολιτών, των αξιών της Ένωσης ή για την καταπολέμηση της διαφθοράς στην Ευρώπη.

Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας

87. Ο συγκεκριμένος Τομέας θα χρηματοδοτήσει επίσης στήριξη προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο που κατανέμεται στο πρόγραμμα θα είναι 389 εκατ. EUR.

Στήριξη για το πρόγραμμα PEACE PLUS

88. Συνολικό ποσό 150 εκατ. EUR θα διατεθεί στο πρόγραμμα PEACE PLUS για τη στήριξη της ειρήνης και της συμφιλίωσης και της συνέχισης της διασυνοριακής συνεργασίας Βορρά-Νότου.

Αποπληρωμή του NextGenerationEU

89. Η αποπληρωμή των κεφαλαίων που έχουν ληφθεί υπό μορφή δανείων από τις κεφαλαιαγορές για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης της νόσου COVID-19 (NGEU), η οποία περιλαμβάνει την πληρωμή του κεφαλαίου, τις πληρωμές τόκων, καθώς και τις συναφείς δαπάνες, θα χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο αυτού του Τομέα. Η αποπληρωμή θα ξεκινήσει το 2028, ώστε να εξασφαλιστεί η σταθερή και προβλέψιμη μείωση των υποχρεώσεων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2058. Το συνολικό ποσό για την περίοδο 2028-2034 θα ανέλθει σε 140 411 εκατ. EUR και θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την κάλυψη αποπληρωμών, πληρωμών τόκων και συναφών δαπανών. Οι υπερβάσεις κόστους ή η εξοικονόμηση όσον αφορά τις πληρωμές τόκων και συναφείς δαπάνες θα μειώσουν ή θα αυξήσουν, αντίστοιχα, το ποσό για την πληρωμή του κεφαλαίου, διασφαλίζοντας ένα σταθερό ετήσιο ποσό για τη χρηματοδότηση του NGEU.

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής

90. Προκειμένου να παρασχεθεί στήριξη για τη διασφάλιση των εξωτερικών συνόρων, η οποία συνιστά κοινή ευθύνη, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι δράσεις στο πλαίσιο των εσωτερικών υποθέσεων θα συμπληρωθούν από τις δράσεις που διεξάγονται από έναν ενισχυμένο Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) με κονδύλιο ύψους 6 991 εκατ. EUR.

III. ΤΟΜΕΑΣ 2 — ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

91. Η ανταγωνιστικότητα, η ευημερία και η ασφάλεια αντιστοιχούν σε προτεραιότητες και δράσεις της ΕΕ που παρέχουν σημαντική προστιθέμενη αξία για όλα τα κράτη μέλη σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του Τομέα αυτού θα πρέπει να συνεισφέρουν στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας σε τεχνολογίες, περιλαμβανομένων των τεχνολογιών διπλής χρήσης, και στρατηγικούς τομείς, στη στήριξη της συνεργατικής έρευνας, στην αύξηση της κλίμακας όσον αφορά την καινοτομία, την ανάπτυξη της βιομηχανίας και των υποδομών και τη μεταποίηση, προς στήριξη έργων και εταιρειών, περιλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), καθώς και στην προσέλκυση ιδιωτικών, θεσμικών και εθνικών επενδύσεων. Επιπλέον, ο Τομέας αυτός θα συμβάλει στην πολιτική προστασία και στις δράσεις ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας, στη στήριξη και τη χρηματοδότηση των δεξιοτήτων, της εκπαίδευσης, της αλληλεγγύης, του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης, της δημοκρατίας και των ευρωπαϊκών αξιών, καθώς και στη στήριξη της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς.

92. Το ύψος των αναλήψεων υποχρεώσεων για τον Τομέα αυτό δεν θα υπερβεί τα 437 683 εκατ. EUR:

ΤΟΜΕΑΣ 2 — ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (εκατ. EUR, τιμές 2025)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας

93. Θα συσταθεί Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας με σκοπό να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα, ιδίως σε στρατηγικούς τομείς και τεχνολογίες κατά τη διάρκεια της επενδυτικής διαδρομής, με βάση ανοικτές, ανταγωνιστικές και δίκαιες διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής. Προσηλωμένο στην αριστεία, το ΕΤΑ θα διασφαλίσει ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση, θα τονώσει την επιχειρηματική ανάπτυξη και θα ενισχύσει τη συνεργασία και την ανάπτυξη ικανοτήτων με σκοπό την αξιοποίηση του δυναμικού καινοτομίας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις ΜΜΕ και τις μικρές επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης σε όλα τα κράτη μέλη.

94. Στο σημερινό γεωπολιτικό πλαίσιο, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή, στο πλαίσιο του ΕΤΑ, σε στρατηγικές πρωτοβουλίες και έργα ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας, όπως το GOVSATCOM, το IRIS^2, το Galileo, το Copernicus και οι κυβερνητικές υπηρεσίες γεωσκόπησης, καθώς και σε περαιτέρω επενδύσεις στην τεχνητή νοημοσύνη, την κβαντική τεχνολογία και άλλες κρίσιμες και αναδυόμενες τεχνολογίες. Αυτό αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση της τεχνολογικής πρωτοκαθεδρίας, της βιομηχανικής ικανότητας και της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στηρίζοντας παράλληλα την ανάπτυξη και την αξιοποίηση τεχνολογιών αιχμής και καινοτόμων εφαρμογών, ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να παραμείνει ανταγωνιστική και ανθεκτική.

95. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του ΕΤΑ για την περίοδο 2028-2034 θα είναι 160 963 εκατ. EUR. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο θα κατανεμηθεί ενδεικτικά ως εξής:

i) 7 567 εκατ. EUR στους γενικούς στόχους·

ii) 20 184 εκατ. EUR στην καθαρή μετάβαση και την απανθρακοποίηση της βιομηχανίας·

iii) 15 703 εκατ. EUR στην υγεία, τη βιοτεχνολογία, τη γεωργία και τη βιοοικονομία·

iv) 39 654 εκατ. EUR στην ψηφιακή πρωτοκαθεδρία·

v) 77 855 εκατ. EUR στην ανθεκτικότητα και την ασφάλεια, την αμυντική βιομηχανία και το διάστημα.

96. Από κοινού, το ΕΤΑ, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το Ταμείο Καινοτομίας, που αντιστοιχούν σε δέσμη άνω των 380 000 εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές, θα παράσχουν συνεκτική στήριξη στην ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθ' όλη τη διάρκεια της επενδυτικής διαδρομής. Το ΕΤΑ θα μπορεί να στηρίζει σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ) υπό την προϋπόθεση εθνικής συγχρηματοδότησης και επακόλουθα έργα που βασίζονται στα αποτελέσματα των ΣΕΚΕΕ, υπό την προϋπόθεση της πραγματοποίησης σημαντικών ιδιωτικών επενδύσεων.

97. Το μέσο InvestEU του ΕΤΑ θα χρησιμεύσει ως οριζόντιο εργαλείο υλοποίησης των εσωτερικών πολιτικών της ΕΕ για την αντιμετώπιση δυσλειτουργιών της αγοράς ή μη βέλτιστων καταστάσεων ως προς επενδύσεις μέσω δημοσιονομικών εγγυήσεων και χρηματοδοτικών μέσων. Το μέσο InvestEU του ΕΤΑ θα υλοποιηθεί από εταίρους βάσει ανοικτής αρχιτεκτονικής, με αξιοποίηση της εμπειρογνωσίας όλων των εταίρων υλοποίησης, περιλαμβανομένων των εθνικών αναπτυξιακών τραπεζών, παράλληλα με την αναγνώριση του ειδικού ρόλου του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (Όμιλος ΕΤΕπ), όπου τουλάχιστον το 50 % της ελάχιστης εγγύησης της ΕΕ στο πλαίσιο της συνιστώσας της ΕΕ θα χορηγηθεί στον Όμιλο της ΕΤΕπ και τουλάχιστον το 25 % θα χορηγηθεί σε άλλους εταίρους υλοποίησης. Το μέσο InvestEU του ΕΤΑ θα μπορεί να παρέχει στήριξη στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της ΕΕ σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στα προγράμματα αυτά. Το μέγιστο ποσό της δημοσιονομικής εγγύησης στο πλαίσιο της συνιστώσας της ΕΕ του μέσου InvestEU του ΕΤΑ θα είναι 75 000 εκατ. EUR (σε τρέχουσες τιμές).

98. Το ελάχιστο ποσό της ενωσιακής στήριξης από το ΕΤΑ που θα παρέχεται μέσω του μέσου InvestEU του ΕΤΑ θα είναι 14 790 εκατ. EUR (σε τρέχουσες τιμές). Οι συνεισφορές από τα σκέλη πολιτικής που θα χρησιμοποιηθούν για την αύξηση του ελάχιστου ποσού της ενωσιακής στήριξης από το ΕΤΑ που θα παρέχεται μέσω του μέσου InvestEU του ΕΤΑ θα ανέρχονται τουλάχιστον στο 5 % των συνδυασμένων κονδυλίων τους.

99. Από την 1η Ιανουαρίου 2028, τα έσοδα, οι αποπληρωμές και οι ανακτήσεις από χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τους προδρόμους του ΕΤΑ και του μέσου InvestEU του ΕΤΑ, και τα πλεονάσματα από δημοσιονομικές εγγυήσεις συσταθείσες σε εσωτερικές πολιτικές έως το τέλος του 2027 θα χρησιμοποιούνται για την παροχή ενωσιακής στήριξης στο πλαίσιο του μέσου InvestEU του ΕΤΑ.

100. Είναι σημαντικό η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση να συμβάλλει στην υιοθέτηση στρατηγικών τεχνολογιών που αναπτύσσονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πλαίσιο αυτό, οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορούν να καθορίζουν προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένης της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων και της αυτονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου είναι αναγκαίο και σκόπιμο μέσω προτιμησιακών προϋποθέσεων, όπως περιορισμοί ή κίνητρα για τις οντότητες της ΕΕ, με παράλληλο περιορισμό της στρέβλωσης της ενιαίας αγοράς.

Η στήριξη του ΕΤΑ για την πολιτική στο πεδίο της αμυντικής βιομηχανίας θα είναι ανοικτή στη συμμετοχή μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, καθώς και στη συμμετοχή της Ουκρανίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και του Καναδά. Επιπλέον, μπορούν επίσης να συμμετέχουν τρίτες χώρες με τις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση συνάπτει εταιρική σχέση στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας η οποία καλύπτει τη συμμετοχή στη στήριξη του ΕΤΑ για την πολιτική στο πεδίο της αμυντικής βιομηχανίας, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης της δίκαιης ισορροπίας μεταξύ συνεισφορών και οφελών, και υπό τον όρο ότι οι εν λόγω χώρες δεν αντιβαίνουν στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, κατά τα οριζόμενα σε χωριστή συμφωνία σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 218 της ΣΛΕΕ.

101. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το ΕΤΑ περιλαμβάνει τη δυνατότητα ταχείας στήριξης έργων επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος ή κρίσιμης χρονικής ευαισθησίας, τα οποία διαφορετικά δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν αποτελεσματικά σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες και τα οποία μπορούν να επωφεληθούν από ορισμένες προσθήκες, εξαιρέσεις και παρεκκλίσεις από την εφαρμοστέα νομοθεσία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης/χορήγησης/απονομής ή κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων.

102. Το ΕΤΑ θα στηρίξει μια ισχυρή ευρωπαϊκή βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας, ώστε να εξασφαλιστεί η ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ανταποκρίνεται στις αναδυόμενες προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας, μεταξύ άλλων στηρίζοντας την ουκρανική βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας.

Πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

103. Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα συνδέεται στενά με το ΕΤΑ, θέτοντας την έρευνα και την καινοτομία στο επίκεντρο της οικονομικής και επενδυτικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η στήριξη της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας σε όλους τους πυλώνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» θα βασίζεται στην αριστεία. Ταυτόχρονα, πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες αντιμετώπισης του χάσματος συμμετοχής και του χάσματος καινοτομίας. Για τον σκοπό αυτόν, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», με γνώμονα την αρχή της αριστείας, θα ενισχύσει την ικανότητα έρευνας και καινοτομίας στις χώρες της διεύρυνσης και στις χώρες της μετάβασης μέσω του πυλώνα IV (Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας).

104. Από το 2030 και μετά, τα μέτρα ανάπτυξης ικανοτήτων θα περιοριστούν στις χώρες της διεύρυνσης και μετάβασης που έχουν αυξήσει τις ονομαστικές δαπάνες τους για δημόσιες επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι δημόσιες επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, κατά το τελευταίο γνωστό έτος σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

105. Οι χώρες μετάβασης θα έχουν επίσης πρόσβαση σε μέτρα ανάπτυξης ικανοτήτων στο πλαίσιο του πυλώνα IV, με διαφοροποιημένες ρυθμίσεις σε σύγκριση με τις χώρες διεύρυνσης, όπως χαμηλότερα ποσοστά ενωσιακής χρηματοδότησης.

106. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034 θα είναι 140 000 εκατ. EUR, εκ των οποίων:

i) 35 263 εκατ. EUR για την επιστήμη αριστείας·

ii) 60 700 εκατ. EUR για την ανταγωνιστικότητα και την κοινωνία·

iii) 31 028 εκατ. EUR για την καινοτομία·

iv) 13 009 εκατ. EUR για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας, εκ των οποίων 4 310 εκατ. για τη διεύρυνση της συμμετοχής.

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

107. Σκοπός του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» είναι να επιταχυνθούν οι επενδύσεις στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών και ενέργειας, μεταξύ άλλων, για τη στρατιωτική κινητικότητα, με μόχλευση της χρηματοδότησης τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα και διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας, ιδίως των ανανεώσιμων πηγών. Οι επενδύσεις στη στρατιωτική κινητικότητα θα επικεντρωθούν στους τέσσερις διαδρόμους στρατιωτικής κινητικότητας προτεραιότητας της ΕΕ, μεταξύ άλλων κατά μήκος των διαδρόμων στρατιωτικής κινητικότητας κρίσιμης σημασίας της ΕΕ στις περιοχές των ανατολικών εξωτερικών συνόρων και στην περιοχή του Εύξεινου Πόντου.

108. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034 θα είναι 61 859 εκατ. EUR, εκ των οποίων:

    i) 40 610 εκατ. EUR για τις μεταφορές και τη στρατιωτική κινητικότητα, εκ των οποίων 13 961 εκατ. EUR για τη στρατιωτική κινητικότητα·

    ii) 21 249 εκατ. EUR για την ενέργεια.

109. Η μέγιστη ενωσιακή συγχρηματοδότηση θα πρέπει να ανέρχεται σε:

    i) 50 % για μελέτες αναγκαίες για την προετοιμασία υλοποίησης έργων·

    ii) 50 % για εργασίες σχετιζόμενες με τον τομέα των μεταφορών, ποσοστό που θα αυξηθεί σε 75 % για τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕΕ χαμηλότερο από το 90 % του μέσου όρου της ΕΕ·

    iii) 50 % για εργασίες σχετιζόμενες με τον τομέα της ενέργειας·

    iv) 75 % για δράσεις στον τομέα της ενέργειας που συμβάλλουν στην ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος, περιλαμβανομένων έργων με σκοπό τον τερματισμό της ενεργειακής απομόνωσης και την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης στις διασυνδέσεις, την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της προστασίας και ανθεκτικότητας των ενεργειακών υποδομών, καθώς και την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της αποθήκευσης·

    v) 60 % για εργασίες στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας που πραγματοποιούνται σε εξόχως απόκεντρες περιφέρειες.

Πολιτική προστασία και δράσεις ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας

110. Ο νέος μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης και η στήριξη της Ένωσης για δράσεις ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας θα παρέχουν στήριξη για την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση κάθε είδους φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών, περιλαμβανομένων των διασυνοριακών απειλών κατά της υγείας, που ενδέχεται να προκύψουν εντός ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο που κατανέμεται στο πρόγραμμα θα είναι 6 148 εκατ. EUR.

Εκπαίδευση, πολιτισμός, δημοκρατία και ευρωπαϊκές αξίες

111. Το Erasmus+ θα στηρίξει την υψηλής ποιότητας εκπαίδευση και κατάρτιση και θα παράσχει ευκαιρίες μάθησης και κινητικότητας για νέους, μαθητευόμενους, σπουδαστές και εκπαιδευτικούς. Το Erasmus+ θα στηρίξει επίσης τη συμμετοχή νέων σε δραστηριότητες αλληλεγγύης και τη συνεργασία στον τομέα του αθλητισμού. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο που διατίθεται στο πρόγραμμα θα είναι 34 713 εκατ. EUR, με ενδεικτικά κονδύλια αντιστοίχως για την εκπαίδευση και κατάρτιση, για τη νεολαία και για τον αθλητισμό.

112. Το πρόγραμμα AgoraEU θα συνδυάσει τη στήριξη για τη δημοκρατία, τον πολιτισμό, τα μέσα ενημέρωσης και την κοινωνία των πολιτών. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο που διατίθεται στο πρόγραμμα θα είναι 5 324 εκατ. EUR, με ενδεικτικά κονδύλια αντιστοίχως για τον πολιτισμό, για τα μέσα ενημέρωσης και για τη δημοκρατία, τους πολίτες, την ισότητα τα δικαιώματα και τις αξίες.

Έρευνα Ευρατόμ και πυρηνική ασφάλεια

113. Ο Τομέας αυτός θα συνεχίσει να στηρίζει το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας με ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο 7 786 εκατ. EUR, εκ των οποίων 4 941 εκατ. EUR θα διατεθούν στο έργο ITER.

114. Ο μηχανισμός συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας και παροπλισμού θα διαθέτει ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο 818 εκατ. EUR. Η στήριξη για τον παροπλισμό του πυρηνικού σταθμού Ignalina στη Λιθουανία θα συνεχιστεί με ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο 604 εκατ. EUR και με μέγιστο ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης 86 %.

Άλλα προγράμματα

115. Ο Τομέας αυτός θα παράσχει επίσης χρηματοδότηση για το πρόγραμμα «Δικαιοσύνη» με ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο 496 εκατ. EUR, το πρόγραμμα Pericles V με ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο 7 εκατ. EUR και ένα πρόγραμμα για την ενιαία αγορά και τα τελωνεία, που θα καλύπτει τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, την τελωνειακή ένωση, τη φορολογία και την καταπολέμηση της απάτης, με ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο 4 431 εκατ. EUR.

IV. <u>ΤΟΜΕΑΣ 3 — ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ</u>

116. Ο Τομέας αυτός χρηματοδοτεί την εξωτερική δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις, περιλαμβανομένων της αναπτυξιακής συνεργασίας, της ανθρωπιστικής βοήθειας και της συνδρομής προς τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη που προετοιμάζονται για την προσχώρησή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η χρηματοδότηση της εξωτερικής δράσης θα είναι απλούστερη, πιο εστιασμένη και πιο ευέλικτη, ενώ παράλληλα θα διατηρείται η προβλεψιμότητα της ενωσιακής στήριξης. Θα προασπίζει και θα προωθεί τις αξίες και τα στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης, προάγοντας παράλληλα αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις. Θα επιτυγχάνει την εξασφάλιση της ορθής υλοποίησης των διεθνών δεσμεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης και της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και της εξωτερικής διάστασης της μετανάστευσης και της συνεχούς και αταλάντευτης στήριξης προς την Ουκρανία.

117. Το ύψος των αναλήψεων υποχρεώσεων για τον Τομέα αυτό δεν θα υπερβεί τα 150 138 εκατ. EUR:

ΤΟΜΕΑΣ 3 — ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ (εκατ. EUR, τιμές 2025)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Μηχανισμός «Παγκόσμια Ευρώπη»

118. Ο μηχανισμός «Παγκόσμια Ευρώπη» θα εξυπηρετήσει ευρύ φάσμα πολιτικών της ΕΕ, όπως η στήριξη των υποψήφιων χωρών και των δυνάμει υποψήφιων μελών στην προετοιμασία τους για μελλοντική προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι δράσεις που σχετίζονται με την πολιτική γειτονίας, οι διεθνείς εταιρικές σχέσεις, περιλαμβανομένης της αναπτυξιακής συνεργασίας, η ανθρωπιστική βοήθεια, η στήριξη προς την Ουκρανία, και οι εξωτερικές πτυχές άλλων πολιτικών της ΕΕ. Ο μηχανισμός «Παγκόσμια Ευρώπη» θα δώσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει βάσει ολοκληρωμένης προσέγγισης την αντικανονική μετανάστευση και τον αναγκαστικό εκτοπισμό κατά τρόπο συνεκτικό προς την συνολική προσέγγιση για τη μετανάστευση και συμπληρωματικό προς την εσωτερική διάσταση της μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ. Η στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού θα ενισχυθεί με ευρύ φάσμα εργαλείων, που θα εξασφαλίζουν συνέργειες με το ΕΤΑ και συνοχή με την εφαρμογή της στρατηγικής Global Gateway.

119. Ο μηχανισμός «Παγκόσμια Ευρώπη» θα υλοποιηθεί πρωτίστως μέσω γεωγραφικών δράσεων που μπορούν να προγραμματιστούν· οι δράσεις αυτές θα συμπληρώνονται, κατά περίπτωση, από δράσεις που δεν επιδέχονται προγραμματισμό. Οι δράσεις που επιδέχονται προγραμματισμό θα αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 70 % των δαπανών στο πλαίσιο του μηχανισμού. Οι δράσεις που δεν επιδέχονται προγραμματισμό περιλαμβάνουν τις δράσεις ανθρωπιστικής βοήθειας σύμφωνα με τον κανονισμό για την ανθρωπιστική βοήθεια, τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή, τις δράσεις που καλύπτουν ανάγκες αντιμετώπισης κρίσεων, διαφύλαξης της ειρήνης και άσκησης εξωτερικής πολιτικής, καθώς και την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα.

120. Ο μηχανισμός «Παγκόσμια Ευρώπη» θα διαθέτει ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο 142 183 εκατ. EUR. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο θα κατανεμηθεί ενδεικτικά ως εξής:

i) 30 927 εκατ. EUR για τον πυλώνα «Διεύρυνση και Ευρώπη»·

ii) 30 754 εκατ. EUR για τον πυλώνα «Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική και Περσικός Κόλπος»·

iii) 43 360 εκατ. EUR για τον πυλώνα «Υποσαχάρια Αφρική»·

iv) 12 213 εκατ. EUR για τον πυλώνα «Ασία και Ειρηνικός»·

v) 6 549 εκατ. EUR για τον πυλώνα «Βόρεια και Νότια Αμερική και Καραϊβική»·

vi) 8 446 εκατ. EUR για τον παγκόσμιο πυλώνα·

vii) 9 934 εκατ. EUR για αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων.

Τουλάχιστον το 90 % των δαπανών στο πλαίσιο του μηχανισμού θα πληροί τα κριτήρια για επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης συνεχούς και εστιασμένης στήριξης προς τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες. Οι δαπάνες για τη στήριξη της Ουκρανίας θα πρέπει να εξαιρεθούν από τον στόχο αυτόν.

Από το συνολικό ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο του μηχανισμού, ενδεικτικό ποσό 25 000 εκατ. EUR (σε τρέχουσες τιμές) θα πρέπει να διατεθεί για ανθρωπιστική βοήθεια.

Από το συνολικό ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο του μηχανισμού, ενδεικτικό ποσό 10 % θα πρέπει να διατεθεί σε δράσεις που στηρίζουν την εξωτερική διάσταση της μετανάστευσης, συμπεριλαμβανομένων των βαθύτερων αιτίων της μετανάστευσης.

121. Το Συμβούλιο θα έχει κεντρικό ρόλο καθ’ όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού και της υλοποίησης του μηχανισμού, μεταξύ άλλων παρέχοντας εκ των προτέρων στρατηγική και πολιτική καθοδήγηση, επιβλέποντας την κινητοποίηση βοήθειας για αναδυόμενες προκλήσεις και προτεραιότητες, και παρακολουθώντας την υλοποίηση και τις επιδόσεις.

122. Ο μηχανισμός θα πρέπει να καταστήσει δυνατή την παροχή στήριξης έως το μέγιστο ποσό 80 000 εκατ. EUR (σε τρέχουσες τιμές) με τη μορφή δημοσιονομικών εγγυήσεων, δανείων Ευρατόμ, δανείων με τη μορφή μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής και δανείων βάσει πολιτικής, ιδίως σε χώρες-εταίρους που εφαρμόζουν σχέδια βάσει επιδόσεων. Τα δάνεια βάσει πολιτικής θα διατίθενται μέσω εκτελεστικών πράξεων. Ενδεικτικό ποσό 15 270 εκατ. EUR (σε τρέχουσες τιμές) θα διατεθεί στην ΕΤΕπ.

123. Οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών στο πλαίσιο αυτού του μηχανισμού θα μεταφέρονται αυτόματα στο επόμενο οικονομικό έτος.

124. Αποδεσμεύεται κάθε τμήμα δημοσιονομικής δέσμευσης για δράση η οποία, έως την 31η Δεκεμβρίου του πέμπτου έτους μετά τη δημοσιονομική δέσμευση, δεν έχει χρησιμοποιηθεί για προχρηματοδότηση ή πραγματοποίηση ενδιάμεσης πληρωμής, ή για την οποία δεν έχει υποβληθεί πιστοποιημένη κατάσταση δαπάνης ή αίτημα πληρωμής.

Στήριξη για την Ουκρανία

125. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στην Ουκρανία για τη διαδικασία προσχώρησής της και την ανασυγκρότησή της σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Για την περίοδο 2028-2034, ένα αποθεματικό για την Ουκρανία θα παράσχει στήριξη ύψους έως 88 869 εκατ. EUR με τη μορφή:

    i) προβλέψεων δημοσιονομικών εγγυήσεων και στήριξης πλην δανείων με χρηματοδότηση από αποθεματικό για την Ουκρανία και πέραν των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ, με ετήσιο ανώτατο όριο τα 13 500 εκατ. EUR·

    ii) δανειακής στήριξης εγγυημένης από το περιθώριο.

    Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να παράσχει στήριξη στην Ουκρανία με τη μορφή δημοσιονομικής εγγύησης έως 42 658 εκατ. EUR. Ελάχιστο ενδεικτικό ποσό 12 000 εκατ. EUR θα διατεθεί στην ΕΤΕπ.

126. Επιπλέον αυτής της νέας στήριξης προς την Ουκρανία για την περίοδο 2028-2034, η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να παράσχει επιδότηση κόστους δανεισμού πάνω από τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ.

127. Μπορεί να δοθεί κατά προτεραιότητα πρόσθετη χρηματοδότηση στην Ουκρανία από τον πυλώνα «Διεύρυνση και Ευρώπη», τον παγκόσμιο πυλώνα και το αποθεματικό αναδυόμενων προκλήσεων και προτεραιοτήτων για στήριξη με τη μορφή ανθρωπιστικής βοήθειας και άλλων κατάλληλα στοχευμένων δραστηριοτήτων, με παράλληλη διατήρηση της προβλεψιμότητας της στήριξης προς άλλους εταίρους.

128. Το Συμβούλιο θα συνεχίσει να συμμετέχει εκ του σύνεγγυς στη διακυβέρνηση της στήριξης για την Ουκρανία.

Εξωτερική δράση εκτός του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη»

129. Ο Τομέας αυτός θα χρηματοδοτήσει επίσης ενδεικτικά χρηματοδοτικά κονδύλια 2 864 εκατ. EUR για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, 1 069 εκατ. EUR για συμφωνίες σύμπραξης βιώσιμης αλιείας και την περιφερειακές οργανώσεις διαχείρισης της αλιείας, και 887 εκατ. EUR για τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη, περιλαμβανομένης της Γροιλανδίας.

Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για την Ειρήνη

130. Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για την Ειρήνη θα συνεχίσει να λειτουργεί ως εργαλείο εκτός προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση δράσεων στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας για την περίοδο 2028-2034. Το χρηματοδοτικό ανώτατο όριο για τον μηχανισμό θα είναι 27 104 εκατ. EUR και θα χρηματοδοτηθεί μέσω συνεισφορών των κρατών μελών σύμφωνα με κλείδα συνεισφοράς βασισμένη στο ΑΕΕ.

V. ΤΟΜΕΑΣ 4 — ΔΙΟΙΚΗΣΗ

131. Μια υψηλού επαγγελματικού επιπέδου ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση, για την οποία οι προσλήψεις εδράζονται στην ευρύτερη δυνατή γεωγραφική βάση, διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη στήριξη των προσπαθειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υλοποιήσει τις προτεραιότητές της και να εφαρμόσει πολιτικές και προγράμματα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Ταυτόχρονα, οι προσπάθειες απλούστευσης σε διάφορους τομείς πολιτικής, μεταξύ άλλων μέσω των δεσμών omnibus και του εξορθολογισμού της δομής του ΠΔΠ, καθώς και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών, όπως της τεχνητής νοημοσύνης, αναμένεται να οδηγήσουν σε μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης και σε αντίστοιχη εξοικονόμηση. Αναγνωρίζοντας τις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις για την ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση υπό το πρίσμα των εξελισσόμενων προτεραιοτήτων, παραμένει εξαιρετικά σημαντικό να συνεχίσουν να βελτιώνονται η ευελιξία, η αποδοτικότητα, η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητά της.

132. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων για τον Τομέα αυτόν, ύψους 96 407 εκατ. EUR, που περιλαμβάνει τις διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων και των ευρωπαϊκών σχολείων και τις συντάξεις, δεν θα υπερβαίνουν:

ΤΟΜΕΑΣ 4 — ΔΙΟΙΚΗΣΗ (εκατ. EUR, τιμές 2025)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

133. Τα ανώτατα όρια για τον Τομέα αυτό θα πρέπει να καθορίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποτρέπονται τα υπερβολικά περιθώρια και, λαμβανομένης υπόψη της επανιεράρχησης και της βελτίωσης της αποδοτικότητας που θα πρέπει να επιτευχθεί, να λαμβάνονται υπόψη η σταθεροποίηση της στελέχωσης στο τρέχον επίπεδο για όλα τα θεσμικά όργανα, αναμενόμενες προσαρμογές μισθών, εξελίξεις σταδιοδρομίας και δαπάνες συνταξιοδότησης, καθώς και άλλες σχετικές παραδοχές. Οι δαπάνες για τις συντάξεις που περιλαμβάνονται κάτω από το ανώτατο όριο του Τομέα 4 θα υπολογίζονται χωρίς τις εισφορές του προσωπικού στο αντίστοιχο καθεστώς.

134. Η αρχή της δημοσιονομικής πειθαρχίας θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα θεσμικά όργανα με σκοπό την περαιτέρω παρακολούθηση και διαχείριση των διοικητικών δαπανών. Όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της ΕΕ καλούνται να επανεξετάζουν τακτικά τις διοικητικές τους δαπάνες με σκοπό την καλύτερη διαχείριση των μεταβαλλόμενων απαιτήσεων. Όλα τους θα συμβάλλουν ώστε να εξασφαλίζεται η βελτίωση της αποδοτικότητας με ισορροπημένο τρόπο λαμβανομένων υπόψη των σχετικών μεγεθών, μεταξύ άλλων μέσω της βελτιστοποίησης των ανθρώπινων πόρων, εστιάζοντας σε βασικούς τομείς και καταργώντας καθήκοντα χαμηλότερης προτεραιότητας. Η εμβάθυνση της διοργανικής συνεργασίας αποτελεί ευκαιρία για ενίσχυση της αποτελεσματικής λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημιουργώντας παράλληλα οικονομίες κλίμακας και επιτυγχάνοντας εξοικονόμηση. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα συνεργαστούν για να αναπτύξουν συνέργειες, καλούνται δε να προτείνουν πρωτοβουλίες για εμβάθυνση της διοργανικής συνεργασίας, π.χ. στους τομείς των τεχνολογιών των πληροφοριών, της κυβερνοασφάλειας, των προμηθειών και των κτιρίων, καθώς και να διερευνήσουν το ενδεχόμενο περαιτέρω συνεργασίας στους τομείς της μετάφρασης και της διερμηνείας. Επιπλέον, η ευρείας κλίμακας επανεξέταση εκ μέρους της Επιτροπής αποτελεί καθοριστική ευκαιρία και θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως πιλοτικό μέσο προς εφαρμογή σε όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς.

135. Οι δαπάνες στήριξης προγραμμάτων θα πρέπει να εξακολουθήσουν να συνδέονται με τις επιχειρησιακές δαπάνες στο πλαίσιο των αντίστοιχων κονδυλίων των προγραμμάτων ή του τομέα πολιτικής, με παράλληλη εξασφάλιση διαφανούς, συνεχούς, τακτικής και ολοκληρωμένης παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σε όλους τους Τομείς.

136. Η συνεισφορά της ΕΕ στους αποκεντρωμένους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα θα πρέπει να συνεχίσει να χρηματοδοτείται από τους Τομείς πολιτικής που σχετίζονται με τον σκοπό τους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να προβεί σε εμπεριστατωμένη εξέταση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στους αποκεντρωμένους οργανισμούς, ιδίως των σημείων όπου ενδέχεται να αλληλεπικαλύπτονται οι εντολές τους, και, εφόσον ενδείκνυται, να προτείνει τροποποιήσεις, με σκοπό την απλούστευση και τον εξορθολογισμό της διάρθρωσής τους και, κατά περίπτωση, να προτείνει συγχωνεύσεις και κλεισίματα.

VI. ΕΣΟΔΑ

137. Οι ρυθμίσεις για τους ιδίους πόρους θα πρέπει να έχουν ως γνώμονα τους γενικούς στόχους της απλότητας, της διαφάνειας και της ισοτιμίας, περιλαμβανομένης της δίκαιης κατανομής των βαρών. Το συνολικό ποσό των ιδίων πόρων που κατανέμεται στον προϋπολογισμό της ΕΕ για την κάλυψη των ετήσιων πιστώσεων πληρωμών δεν θα υπερβαίνει το 1,75 % του αθροίσματος των ΑΕΕ όλων των κρατών μελών. Το συνολικό ποσό των ετήσιων πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων δεν θα υπερβαίνει το 1,81 % του αθροίσματος των ΑΕΕ όλων των κρατών μελών. Θα διατηρείται ομαλή αναλογία μεταξύ των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών.

138. Τα ποσά των ανώτατων ορίων ιδίων πόρων εξακολουθούν να αυξάνονται προσωρινά κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες του αθροίσματος των ΑΕΕ όλων των κρατών μελών λόγω δανεισμού σχετιζόμενου με το Next Generation EU, έως ότου παύσουν να υφίστανται όλες αυτές οι υποχρεώσεις, και το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2058.

π.υ. βιώσιμη χρηματοδότηση για την Ουκρανία

139. Τα ανώτατα όρια δαπανών του ΠΔΠ είναι δεσμευτικά και το περιθώριο ενεργοποιείται μόνο σε έκτακτες περιστάσεις. Εάν η Επιτροπή προτείνει νέα μέσα ή ενεργοποιήσει υφιστάμενα μέσα που επωφελούνται από εγγύηση από το περιθώριο, θα συνοδεύει την πρόταση με λεπτομερή πρόβλεψη των επιπτώσεων στη χρήση του περιθωρίου.

140. Σε περίπτωση σοβαρής κρίσης, σοβαρής δυσχέρειας ή σοβαρής συναφούς απειλής που πλήττει την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τα κράτη μέλη της κατά την περίοδο 2028-2034, το Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 311 τέταρτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, μπορεί να αποφασίσει με ειδική πλειοψηφία, αφού λάβει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και λαμβάνοντας υπόψη ενδεχόμενη καθοδήγηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, να εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή να δανειστεί εκτάκτως κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές για δάνεια προς κράτη μέλη με αποκλειστικό σκοπό την αντιμετώπιση των συνεπειών τέτοιων καταστάσεων. Το άθροισμα των δανειακών κεφαλαίων δεν θα υπερβεί τα 350 000 εκατ. EUR για την περίοδο 2028-2034. Τα ποσά των ανώτατων ορίων ιδίων πόρων θα αυξάνονται προσωρινά κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη όλων των υποχρεώσεων της Ένωσης που προκύπτουν από τον δανεισμό για τέτοια δάνεια, έως ότου παύσουν να υφίστανται όλες αυτές οι υποχρεώσεις.

141. Το νέο σύστημα ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του πρώτου μήνα που ακολουθεί την παραλαβή της κοινοποίησης της ολοκλήρωσης των διαδικασιών για την έγκρισή του από το τελευταίο κράτος μέλος. Όλα τα στοιχεία του θα εφαρμοστούν αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2028. Ωστόσο, ο ίδιος πόρος από τις ψηφιακές υπηρεσίες θα εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου του πρώτου έτους που έπεται του έτους εφαρμογής των σχετικών διατάξεων της οδηγίας για το κοινό σύστημα φόρου ψηφιακών υπηρεσιών επί εσόδων που προκύπτουν από την παροχή ορισμένων ψηφιακών υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη θα προχωρήσουν στην έγκριση της νέας απόφασης για τους ιδίους πόρους το συντομότερο δυνατόν, σύμφωνα με τους εθνικούς συνταγματικούς τους κανόνες.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

142. Από την 1η Ιανουαρίου 2028, τα κράτη μέλη θα παρακρατούν, ως κόστος είσπραξης, το 10 % των ποσών που έχουν εισπράξει. [Τα έσοδα από ένα ενωσιακό τέλος διεκπεραίωσης θα αποδίδονται στην Ένωση ως παραδοσιακοί ίδιοι πόροι από την 1 Ιανουαρίου 2028.]

Ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ

143. Για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στον ΦΠΑ θα εφαρμόζεται συντελεστής καταβολής 0,30 %. Η προσαρμογή της βάσης ΦΠΑ θα [καταργηθεί] Ή [διατηρηθεί].

Ίδιος πόρος που βασίζεται στα πλαστικά

144. Για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών θα εφαρμόζεται συντελεστής καταβολής 1,25 EUR ανά χιλιόγραμμο προσαρμοζόμενος ετησίως στον πληθωρισμό. Οι ετήσιες κατ' αποκοπή μειώσεις [θα διακοπούν] Ή [θα διατηρηθούν].

Νέοι ίδιοι πόροι

145. Θα θεσπιστούν νέοι ίδιοι πόροι, που θα αποτελούνται από τα ακόλουθα:

i) Ετήσια συνεισφορά που θα αντιστοιχεί στο 3 % του ετήσιου καθαρού κύκλου εργασιών από επιγραμμικές διαφημίσεις, επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης/αγοράς και την οικονομική αξιοποίηση των δεδομένων χρηστών για εταιρείες των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών εντός της ΕΕ υπερβαίνει το όριο των 50 εκατ. EUR για ψηφιακές δραστηριότητες και ο παγκόσμιος ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει το όριο των 750 εκατ. EUR. Για τον σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να συνεχίσει τις εργασίες σχετικά με την οδηγία για το κοινό σύστημα φόρου ψηφιακών υπηρεσιών επί εσόδων που προκύπτουν από την παροχή ορισμένων ψηφιακών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία επίτευξη συμφωνίας το 2027.

ii) Εθνική συνεισφορά υπολογιζόμενη επί των ποσοτήτων βιομηχανοποιημένων καπνών και των ποσοτήτων συναφών με τον καπνό προϊόντων που τίθενται σε ανάλωση πολλαπλασιαζόμενων επί τον ελάχιστο συντελεστή που εφαρμόζεται σε κάθε κράτος μέλος με συντελεστή καταβολής 15 % για όλα τα κράτη μέλη.

Για να μετριαστεί η αντιστρόφως προοδευτική επιβάρυνση, ο συντελεστής καταβολής θα εφαρμοστεί σταδιακά για τα κράτη μέλη των οποίων η εκτιμώμενη μέση ετήσια καταβολή κατά την περίοδο 2028-2034 ως μερίδιο επί του συνόλου είναι υψηλότερη από το 150 % του μέσου μεριδίου του ΑΕΕ τους για την περίοδο 2028-2034, με αρχικό συντελεστή καταβολής 5 % την περίοδο 2028-2030, ο οποίος θα αυξηθεί σε 10 % την περίοδο 2031-2033, έως ότου εφαρμοστεί ο πλήρης συντελεστής καταβολής 15 % το 2034. Ως εκ τούτου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να ολοκληρωθούν οι εργασίες για την αναδιατύπωση της οδηγίας για τη φορολογία του καπνού και τις σχετικές τροποποιήσεις της οδηγίας σχετικά με το γενικό καθεστώς των ειδικών φόρων κατανάλωσης, προκειμένου οι κανόνες να μπορέσουν να τεθούν σε εφαρμογή το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2028.

iii) Εθνική συνεισφορά υπολογιζόμενη επί του βάρους του μη συλλεγόμενου ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού με συντελεστή καταβολής 2,25 EUR ανά χιλιόγραμμο προσαρμοζόμενο ετησίως στον πληθωρισμό.

Η απόφαση για τους ιδίους πόρους θα πρέπει να εξουσιοδοτεί το Συμβούλιο να αλλάξει τη μέθοδο υπολογισμού του βάρους των ηλεκτρονικών αποβλήτων που δεν συλλέγονται σε ένα κράτος μέλος εντός ενός δεδομένου έτους, μετά την αναθεώρηση της οδηγίας για τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), στα εκτελεστικά μέτρα για το σύστημα ιδίων πόρων (IMSOR).

iv) Έσοδα από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών 1 (ΣΕΔΕ) με συντελεστή καταβολής 30 %.

Για να συνεκτιμηθεί η σταδιακή πρόοδος σε ό,τι αφορά την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, ο συντελεστής καταβολής θα εφαρμοστεί σταδιακά για τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για το Ταμείο Εκσυγχρονισμού 2021-2030 με ετήσια αύξηση 5 ποσοστιαίων μονάδων, αρχής γενομένης από συντελεστή καταβολής 0 % το 2028 έως ότου εφαρμοστεί ο πλήρης συντελεστής καταβολής 30 % το 2034.

v) Έσοδα από τον μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΜΣΠΑ) με συντελεστή καταβολής 100 %.

146. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει τις εργασίες της για νέους ιδίους πόρους βασιζόμενους σε κρυπτοστοιχεία. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση για την αναγκαία υποκείμενη τομεακή νομοθεσία το 2028, με βάση τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων και το πλαίσιο αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που θεσπίστηκε με την οδηγία για τη διοικητική συνεργασία (ΟΔΣ8).

Ίδιος πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ

147. Η εφαρμογή ενιαίου συντελεστή καταβολής στο άθροισμα του ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου όλων των άλλων εσόδων, παραμένει αμετάβλητη. Οι διορθώσεις ΑΕΕ [θα καταργηθούν] Ή [θα διατηρηθούν].

Άλλα έσοδα

148. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την πρόταση της Επιτροπής να διατεθούν στο ΕΤΑ τα έσοδα από τη διαδικασία επιλογής για τη ζώνη των 2 GHz. Επιπλέον, τα έσοδα που σχετίζονται με τα δικαιώματα χρήσης για την άνω ζώνη ραδιοσυχνοτήτων των 6 GHz, η οποία χρησιμοποιείται για υπηρεσίες 6G, θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό της ΕΕ ως άλλα έσοδα, γεγονός που θα μειώσει τις εθνικές συνεισφορές. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε, έως το πρώτο εξάμηνο του 2028, η πρόταση να αντικατοπτρίζεται στη σχετική τομεακή νομοθεσία. Όταν λήξουν, και μετά από νέα διαδικασία επιλογής ή ανανέωση, τα έσοδα από άλλες συχνότητες που αξιοποιούνται οικονομικά από τα κράτη μέλη θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό της ΕΕ ως άλλα έσοδα.